

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:r 23 (129)

Fredagen den 6 juni 1890.

3:dje årg.

<p>Annonspris: 35 öre pr petitråd (10 stafvelser). För »Plattsökande» och »Lediga platser» 25 öre. Utländska annonser 70 öre pr petitråd.</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 kr. för kvartalet, med Iduns- Mode- och Mönstertidning 1 kr. 65 öre; postarvodet inberäknadt.</p>	<p>Redaktör och utgifvare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10—11. Allm. Telef. 61 47.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris: 15 öre (vid kompletteringar).</p>	<p>Byrå: Drottninggatan 48, 1 tr. Prenumeration sker i landsorten å post- anstalterna, i Stockholm hos red., i boklådorna och tidningskontoren.</p>
--	--	---	--	--

Emma Sparre.

»Den människa, som fick konsten på sin lott, hon har den äkta blåa blomman; hvarest för andra stenar och klippor lägga sig i vägen, där öppnar sig för henne det skönas vidsträckta rike, där ligga skatter, dem ingen rost förstör, och hon är rikare än världens vaxlare och mäklare och penningestolta.» Så utbrister på ett ställe den tyske diktaren Victor von Scheffel.

Och han har rätt! De äro ett lyckligt släkte dessa »riddare och riddarinnor af den blåa blomman». Deras öga har en större klarhet till att bortom hvardagslivets bekymmerklippor och stötestenar tränga fram till det upphöjda och sköna, deras sinne har en intensivare förmåga att rätt förnimma det. För dessa andens adlige ges det en sagans trollformel, ett »bord, druka dig», som när som helst bringar dem glädjens och skönhetens häfvor i en oförkroppslig form, i hvilken vi andra ej kunna njuta dem.

Vi få så vara glade, om de, som sitta vid gästbudet, själfmant dela med sig. De materialisera sina subtila rikedomar och göra dem förnimbara för de stora

mängderna, de skifta ut af sitt öfverflöd i och genom sin produktion, skalden i sina dikter, musikern i sitt föredrag, målaren i sina taflor...

* * *

Det är som finnes det en viss ärlighet äfven i den »blåa blomman» adelskap. Vid ungefär denna tid i fjor hade Idun anledning för sina läsarinor framställa bilden af en svensk kvinna, som inom tonkonsten gjort sig högt erkänd och bemärkt: Helene Munktell. I dag pryda vi vårt blad med de nobla dragen af en konstnärinna på ett annat fält, där penseln är vapnet: Emma Sparre. De två äro systrar och ha gemensamt vuxit upp ur ett hem, som mer än de flesta var egnadt att rikt utbilda de unga flickornas anlag.

Fadern, brukspatron Henrik Munktell, var utan gensägelse ansedd som ett musikaliskt geni. Han dog redan år 1861 i Falun, men den efterlemnade makan, ett högt begåfvadt fruntimmer, uppehöll i hemmet de konstnärliga traditioner och den finbildade anda, som alltid där rådt. Om vintrarne i hufvudstaden,

Den kraft, som stormar vildt med hot
att själfviskt allt föröda,
hur ringa är han ej emot

den ädelt burna möda,
som, trygg i känslan af sin plikt,
har nått sitt mål och vägt dess vikt!

Z. JOPELIUS.

om somrarne på egendomen Grycksbo (det kända pappersbruket i Dalarna) voro de munktellska salongerna den beständiga samlingspunkten för en utvald krets af musici, skriftställare och artister.

Redan tidigt röjdes hos Emma Munktell, hvaråt begåfningen var riktad. Det lifliga och fantasirika barnets första försök med penna och pensel buro i sin naiva ofulländning dock påtagligen de löften inom sig, som sedan den utbildade konstnärinnan så lyckligt infriat.

Gynnsamma yttre omständigheter medverkade att göra Emma Munktells studier till ett i ordets bästa betydelse *fritt* studium. Hon kunde själf välja sig de bästa lärare, kunde resa och skaffa sin talang den mångsidigaste utbildning. Hon har heller aldrig besökt Konstakademien; dess skoltvång afskräckte hennes själfständiga natur.

Professor Malmström var hennes förste svenska lärare. På främmande jord har hon sedermera studerat den tyska skolan i Düsseldorf, den franska i Paris, den italienska i Rom. Den lefnadsglada, färgfriska parsierkonsten blef den, som mäktigast inverkade på hennes egen pensel.

Den här hemma mest kända af Emma Sparres taflor — hon ingick år 1870 äktenskap med baron Axel Sparre, äfven han konstnär och god porträttmålare — ja, utan öfverdrift måhända ett af de populäraste konstverk, någonsin en svensk kvinna skapat, är genren »*I ro*». Vi äro öfvertygade, att vi endast behöfva erinra om detta namn; i otaliga reproduktioner är den poesimättade bilden af den bleka, sköna unga kvinnan på sin sista hvilobädd spridd i svenska hem.

Öfver Emma Sparres många taflor och porträtt (ty hon är ock en högt begåfvad porträttmålarinna) ämna vi här ingalunda lemna en katalogiserande förteckning, hvilken, om än aldrig så fullständig, dock skulle säga så litet. Om värdet af hennes konstnärskap talar hos våra läsarinor bäst den personliga bekantskapen med något af dess alster, och om vi ytterligare nämna trenne af hennes taflor — den färg- och fantasirika »*Trollbruden*», för några år sedan utställd i Blanchs konstsalong här i Stockholm, »*Vappos död*» och »*Vestalen*», den sistnämnda inköpt af statsrådet Astrup på utställningen i Kiöbenhavn — hafva vi därmed helt visst tillräckligt karakteriserat hennes konst.

Tvåne stora skeden kunna sägas beteckna Emma Sparres utveckling: en ungdomlig *Sturm-und-Drang*period, när fantasien ibland allt för mäktigt fick inkräkta på den lugna konstnärbesinningen, och sedermera det mognade artistskapet, utmärkt af större måttfullhet och jämvikt. Under den förra perioden stördes ofta verkan af hennes taflor genom en öfverdrifvet invecklad komposition, under det dock alltid färgen fördelaktigt utmärkt sig genom en ovanlig friskhet och kraft; under den senare har en större konstnärlig enkelhet blifvid rådande i hennes konception, samtidigt med att måhända färgens ungdomliga bjärthet något dämpats, utan att dock öfvergå till att bli matt.

Under de två senaste åren har friherrinnan Sparre varit bosatt i Paris, men har just i dessa dagar åter anländt till fäderneslandet, efter att ha fullbordat en ny, större tafla,

hvilken nu som bäst högt lofordas af den pariska pressen.

»*Decouragée*», så har konstnärinnan på franska benämnt sitt nya verk. »Jag skulle själf vilja öfversätta det med: *Mörka stunder*,» säger hon. En ung kvinlig artist har, uppgifven, i förtviflad modlöshet, sjunkit ned framför staffliet med sin palett i hand. I bakgrunden synes Venus Milo resa sig, en personifikation af idealet i lugn oupphinnelighet. Det vackra konstverket har rönt framgången att finna en god expositionsplats på den *Nya Salongen* i Seinestaden, dit endast 300 konstverk antagits bland 1,400 erbjudna.

Emma Sparres rika begåfning är ej så exklusiv, att den verkat och verkar i endast en riktning. Som författarinna har hon, ej utan framgång, ock uppträdt; som en för all andlig odling varmt intresserad kvinna är hon känd inom sina kretsar. En 18-årig dotter, fröken Märta Sparre, har andligen tagit arf efter modern och utbildas för närvarande till djurmålarinna i Paris. Hennes talang lär vara af eminent art och har väckt ett ovanligt uppseende och de ymnigaste förhoppningar bland mästare i den stora konstnärstaden.

J. N—g.

Sen till, att *Idun med Modetidning*
finnes hos alla edra bekanta!

Napoli.

*Glittrande i solljus ligga
Golfens härligt friska vågor,
Famna i ett gyllne bälte
Capris dunkelt blåa kust.
Upp mot molnfri himmel stiger
Röken från Vesuvii lågor,
Där Vulkanus glödgadt smide
Hamrar med otröttlig lust.*

*Lazzaroners brynta lemmar
Lättjefullt i sol'n sig sträcka,
Och som vingesnabba fåglar
Fiskarseglen styra ut.
Ifrån »chiaian» rop och sånger
Upp ur dåsig ro oss väcka;
Tiggarskaran mumlar böner
Utan början, utan slut.*

*Se »Castel del Ovos» murar
Sig i svala böljor bada,
Mot Giovannas slott sig bryta
Bränningar i vredgadt svall;
Lekande på afstånd tumla
Sig delftner, ystert glada,
Och på hafvets botten locka
Skatter utaf röd korall.*

*Napoli, du mångbesjungna,
Tjusande och underbara,
Dig kan tanken aldrig glömma,
Ouppnådda skönhetsdyn!
Fåfängt må väl hjärtat söka
Ljusva minnen att bevara,
Emot dig min längtan sträcker
Sig som lågan upp mot skyn!*

*Skulle, om jag vände åter,
Samma fagra bild mig tjusa,
Som dig — i min kärlek — gjorde
Till ett drömmens underland?
Kanske för ett kallnadt hjärta
Färgerna bli mindre ljusa,
Nu, när Eros trolldomsspegel
Glidit krossad ur min hand.*

Nina —g.

Indirekte.

Af Ave.

V.

»Nils Ingridsson».

Han var den förnämste bonden i orten i anseende till sin rikedom, och han utöfvade ett stort inflytande på kommunens angelägenheter. Men ändå hade mannen fått ett tillnamn, hvilket vittnade om, att man ansåg honom handla under inflytande af en vilja, starkare än hans egen. Han hette Nils Henriksson, hans hustrus dopnamn var Ingrid.

Man antog allmänt, att hon var den mest begåfvade af de två makarne, att hon myckväl kunnat sköta hela egendomen ensam, och att han i det hela rättade sig efter hennes åsikter, äfven i fråga om jordbruk och ladugård; men då aldrig någon hade hört henne ta husbondeton eller sett henne vara på något sätt framträdande till skada för mannens anseende, så förlät man Ingrids öfverlägsenhet, då det rörde det äkta parets egna angelägenheter. Hvad man *icke* förlät henne, det var hennes förmenta indirekta inflytande på de allmänna ärendena där i orten.

Nils Henriksson var en ståtlig, vacker man med ett par klara, glada ögon och ett godlynt, vekt drag kring mun och haka. För en ytlig betraktare såg han ut som en herrskaregestalt, ett intryck, som ej så litet förstärktes genom hans fåordighet och djupa, manliga stämma. Han var tjugutvå år, när de gifte sig. Hustrun hade i ett par år sett upp till maken såsom till den styrande parten, men så gick det upp för henne, att hon sökte stöd hos ett böjligt rö; att han, husbonden, var en tjänarenatur utan själfständiga tankar och med en svag vilja.

Upptäckten här af höll på att förbittra Ingrids sinne, såsom det skett med så många starka kvinnonaturer, hvilka gjort samma slags upptäckter. Men Ingrid räddades ge-

nom sin varma, innerliga, kristliga tro och därpå följande lifsåsikt, hvilken lät henne klart se och skatta makens många goda sidor, hans rena lefnad, sanningskärlek och redbarhet. Därför kunde hon nu fatta regerings-tömmarne, utan att visa någon rå karaktighet eller sträf bitterhet mot mannen, lyten, hvilka eljes vanligen pläga kännteckna sådana hustrur, som sökt stöd hos en man, en make, och så omsider upptäckt, att han blott var det äldsta bland de barn, hon fått på sin lott att handleda.

Nils Henriksson var dock ej allt för svår att dragas med, han tyckte om att bli bemött, som om han vore en oböjlig herrskare, och han uppförde sig alltid som en styrande husbonde, och ändå visste alla, att han i allt handlade som Nils, *Ingrids son*. »Hon är klok som sju räfvar», hette det i bygden med denna tvätydiga beundran, som tilldelas indirekt styrande personer, i synnerhet kvinnor.

Nådairen efter gamla prostens voro ute, kyrkoherde skulle väljas, och en betydande del af socknens män beslöt att gifva sina röster åt pastor Gran, som under de senare åren skött pastoratet. Nils Henriksson, som nyss blifvit kommunalordförande, förklarade däremot på sitt färdiga sätt, att han ämnade rösta på en af de andra sökande till kallet.

»Där är Ingrid åter bakom,» påstod kronofogden, när han hörde detta. »Det är skam att store, grofve karlen, med en basröst, som en general kunde afundas honom, skall stå till den grad under hustruns spira.»

»Vet du, bror, jag tror, att detta regemente är en ren fabel. — Jag kommer ofta till Henriksson i affärer, men aldrig hör jag henne blanda sig i våra samtal eller öfverläggningar,» svarade bruksdisponenten Fogh.

»Nej, därtill är mor Ingrid både för klok och för fin! Men jag har redan erfarit, att hon äfven verkar kjortelvägen i detta ärende; våra hustrur äro emot Gran. — Ja, tviflar du, så gif akt i morgon på höstkalaset hos vännen Ingridsson; där kommer saken — jag menar prestvalet — nog på tal. Ingrid gör ej så stort kalas denna årstid, utan att ha en mening med att samla oss alla.

»Det är mannens födelsedag —»

»Ta-ta-ta! Det förstas. Nils är ju alltid hufvudfiguren i den kvinnans schackspel,» afbröt kronofogden hånfullt. »Men passa på bara, om ej jag i morgon gör ett drag, så vi fånga drottningen. Prestfrågan ligger henne varmt om hjärtat, det vet jag, ty Ingrid är en af de religiösa; jag känner det, fast hon går så tyst med saken. Men det märkes på mannen, ser du, Fogh: Nils kommer i bland med moraliska åsikter midt i våra kommunala eller juridiska angelägenheter. I fattigvårdsfrågan bland annat. — Jo, du skall få se, att *nu* kan mor Ingrid ej rent dölja sig bakom mannens breda rygg; jag skall ha henne fram.»

* * *

Där spelades aldrig kort i Nils Henrikssons hus; män och kvinnor blandades om hvarandra i de rymliga rummen, kvinnorna medförde handarbeten äfven på denna stora bjudning. Värden jämte ett par af de närvarande tjänstemännen voro sysselsatta med att brygga bålur, ett göromål, så inveckladt och långsamt, men tillika så intressant för åskådarna, att det beredde dem långt mera nöje än njutandet af drycken. Detta sätt att förströ och roa gästerna tillskrefs Ingrids uppfinningsförmåga; man visste, hur högt hon

afskydde spel samt att se druckna människor, och det sades, att hon ville, genom kvinnornas närvaro, förekomma dylika obehag.

»Nå, mina vänner, vi äro väl ense om att gifva våra röster till Gran?» Kronofogden höjde rösten, så den hördes i hela laget, och lade ett par citronskifvor i den vinbål, han tillredde åt kvinnorna. »Kommer pastorn ej hit i afton, Nils?»

»Nej, han är ju på en embetsresa.»

Kronofogdens blickar sökte Foghs. »Bra, då kunna vi ju fritt behandla saken här! Du förenar dig naturligtvis med pluraliteten, Nils?»

(Forts.)

Iduns skollofskoloni.

Glädjande att nämna har intresset för Iduns skollofskoloni visat sig så lifligt och verksamt, att insamlingen hittills inbringat en summa, som i hvarje fall betryggar planens förverkligande. Ännu moltages tacksamt den minsta gifva; hvarje nytt bidrag öppnar kanske utsikten för ett nytt fattigt litet barn att få dela åtnjutandet af koloniens sommargläde.

Skulle någon af våra läsarinor kunna gifva Redaktionen anvisning, hvarest möjligen i Stockholms eller Södertörns skärgård (dock ej allt för aflägsset) lämplig lokal för kolonien stode att till billigast möjliga pris förhyra, vore det den goda saken en stor tjänst. Kolonien behöfde för en tid af 6 veckor å 2 månader disponera en landlig bostadslägenhet på 2 eller 3 rymliga rum och kök. Ett snudt läge är hufvudsak; i öfrigt gälla naturligen de enklaste pretentioner.

Ännu ha vi icke kunnat fixera antalet barn i kolonien, då detta blir beroende af insamlingens storlek. Vi träda dock nu omedelbart i författning om att genom vederbörande skolmyndigheter få utsedda dem, som genom största behöfvat och värlatade seder främst böra komma i åtanke, och ha vi då ämnat särskildt hålla oss till de fattigare af hufvudstadens församlingar, inom hvilka förut minst finnes gjordt på detta område.

Vi hoppas lifligt att i ofvanberörda hyresangelägenhet få snarast motse vänliga anvisningar och råd, som betydligt skulle underlätta vårt arbete, samt desslikes att i nästa nummer kunna för våra varmhjärtade läsarinor framlägga närmare detaljerade resultat af förberedelserna till koloniens praktiska ordnande.

* * *

Vi fortsätta här nedan redovisningen öfver hittills inflyttna medel:

Transport från föregående redovisning: 396: 30; nyinflyttna medel: Anonym 0: 50; Lotta Id. 1: —; I. L. T. 3: —; S. Treschow, Vesterås 10: —; B. N. 1: —; Bibi N:os 2: —; Annehen, Kpg. 1: —; W., Lidköping 1: —; J. S.dh, Örebro 5: —; A. M., Mölnbacka 3: —; Anonym 3: —; Prenumerant 5: —; E. N. 5: —; Okänd 2: —; Fru Axeline Simlund 1: —; Fru Hulda Roos 1: —; L. Lovén 1: —; Från två blifvande kandidater 1: —; Anna B., Arboga 1: —; A. K., Dalarö 3: —; Fyra damer i Göteborg 5: —; M. I. 1: —; H. S. 10: —; »Irma och hennes syster» 10: —; Ottisellen, Göteborg 5: —; Anonym 2: —; I. Z. m. fl. 3: 10; T. B. 5: —; M. S. 5: —; Sm. Lärarinna, Fagervik

* Iduns läsarinor och läsare göras uppmärksamma på, att detta tilldrog sig, innan goodtemplarrörelsen börjat i Sverige. *Ave.*

3: —; A. B. C., Stockholm 1: —; M. L. N. 20: —; Skogsbarn 1: —; Anonym 0: 50; P. Fu 5: —; Från St. Mellösa 3: —; Elsie 0: 30: —; L. F., Hammarby 25: —; Mandis W-n, Hammarby 5: —; Ellen N., Hammarby 1: —; Carola L., Hammarby, Storvik 1: —; Ulla W., Hammarby 1: —; Lina 2: —; Tant Jeannette 1: —; Elin och Kerstin 3: —; I. M. 5: —; Karlberg 1: —; W. Pld 2: —; Från barnen i Hargs bruks småskola 1: 20; Ungdom 2: —; Minosa 1: —; Bede 1: —; I. S. 2: —; Nä-vänner till de små 3: —; Helsingborgs poststpl 0: 60; Insaml. gen. »Ebon Hoi» 8: —; En prenumerant, Halmstad 2: —; Anonym 5: —; W. S. 0: 50; Emil Forsström, Sandviken 2: 25; Ida B., Engelholm 0: 50; Anna C-n, Marieholm 0: 50; Jenta, Visby 1: —; »Okänd», Vexjö 5: —; En af Iduns läsarinor, Karlskrona 1: —; I. L.—bb—e 0: 70; Gustafsfors poststpl 2: —; Sunne poststpl 2: —; Sköfde poststpl 1: —; Fru L. L., (Göteborg) 25: —; E. Olsson, Fiskars, Finland, 3: 52; H. & A. E. 2: —; Sonja 1: —; Edith 1: —; B—z L—d 1: 50; E. W. Nylund 1: 50; O. E. Angerum 0: 50; N. L. S. 1: —; Sundsvalls poststpl 0: 50; W. G. & B. 3: —; J. A. P—s, Upsala 6: —; Mocks 5: —; Ellen S. 4: —; En sjukling 2: —; Lärarinor i Nora 3: —; Barnvän i Sundsvall 2: —; O. G—k & Co., Säfsjö 3: —; Gordon & Prellau 10: —; I. & S. Nordberg 10: —; Emma W. 2: 50; Hilda F. 5: —; S. P. S. 1: —; Ebon Hoi 5: —; N. J. Lindvall 5: —; Prenumeranter vid Tidaholm med omnejd 25: 63.

Summa kr. 745: 60.

(Forts.)

Bad och baddräcker.

Hedersomnämndt svar å prisfrågan XXI.

Det finnes väl knappast något angenämare och mera hälsobringande än kalla bad. Men för att rätt kunna njuta af sitt bad och äfven draga mesta nytta därpå måste man kunna simma. Ett kallbad utan simning kan visserligen vara något bättre än en kall afrifning, men kan man ej simma måste man ju inskränka sina bad till att doppa sig ett par gånger. På sin höjd bör badet då räcka 3 å 4 minuter, emedan de plaskningar, som visserligen emellanåt åstadkommas af icke simmande, ej äro tillräckliga för att vid ett längre vistande i vattnet hindra från förkylning. Simningen däremot medför alltid en viss kraftutveckling, en stor del af kroppens muskler spännes, armar och ben äro i oafbruten rörelse, hvilket allt uppehåller kroppstemperaturen, trots det kalla vattnet, och hindrar förhulning. Simmar man, kan badet därför gärna, när vattnets temperatur stigit till 17° Celsius, utsträckas till cirka 10 minuter.

Vid de första kallbaden på sommaren bör man alltid iakttaga en viss försiktighet. Första gången endast hoppa ned helt hastigt och så genast upp igen. Sedan förlänges badet så småningom. Man måste vara bra härdad för att kunna börja baden, innan vattnets temperatur nått 14°. Har man däremot hållit på och badat en liten tid, bör man ej låta tillfälligt dåligt väder afskräcka från denna njutning.

På hösten är man så van vid sina bad, att man alls ej märker, då vattnet börjar bli kallt. Och om man händelsevis skulle med termometer mäta vattnet, blir man förvånad öfver att finna, hur kallt det är, d. v. s., borde kännas.

Man bör ej bada ensam. Detta är ju en mycket ofta upprepad varning, men den kan visst ej återtagas för ofta. Man tänker aldrig på, att en olycka verkligen kan inträffa, på möjligheten att få kramp eller något dylikt. Ej heller bör man ge sig ut på längre simturer, utan att ha båt med sig. 100 å 200 meter kan man väl simma, om man ej

är ensam, men sträcker turen sig till 500 meter eller därutöver, bör båt alltid medfölja.

Och nu till dräkten. Den förfärdigas af ylle, helst något slags mjuk flanell, som hvar och en kan få i sin favoritfärg. Den vanligaste fasonen är att sy en lång, tämligen vid blus, garnerad med några bandrader eller slåar, och som om lifvet sammanhålls af ett skärp. Den bör vid halsen vara något urringad och knäppes framtill. Skärpet bör göras mycket vidare än ett vanligt klädnings-skärp för att ej hindra andhämtningen. Ärmarna behöfva endast räcka på halfva öfverarmen. Byxorna sys ganska vida, rynkas och förses med linning, som knäppes nedom knäet. Uptill knäppas de i båda sidorna. — Men se här en annan beskrifning, som i min smak är mycket trefligare.

En sjömansblus (småpojksfason) af skär flanell. Den stora kragen, som framtill lemnar en liten bit af halsen bar, göres endera af hvit flanell eller och garneras den med två rader hvita band. Blusen knäppes med hvita porslinsknappar, och har man band på kragen, böra på båda sidor om knapparna två bandrader anbringas. Ärmarna, som göras mycket vida, få genom en flerdubbel bred fäll, som ej alls tillplattas, utseende af att vara uppkaffade. Gouteras ej dessa, kunna vanliga puffärmar användas. Till dräkten med den hvita kragen hör ett bredt, hvitt flanellsskärp med en rosett i ena sidan. Byxorna, äfvenledes skära, sys liksom de föregående, och om blusen är garnerad med band, anbringas en dubbel bandrad i hvardera sidan.

Tror ni inte, att en sådan dräkt ser »stilig» ut?

Lilian.

Iduns månadsrevy.

Maj månad inleddes med den stora internationela arbetaredemonstrationen, hvilken samtidigt kom till utförande i de större städerna i Europa, flestades i Nordamerika, ja äfven på ett par ställen i Australien. Den fick en imponerande prägel och var egnad att göra ett djupt intryck genom den mönstergilla hållning och den fasta disciplin, som i allmänhet utmärkte de demonstrerande folkmassorna. Från den 1 maj står 8 timmars normalarbetsdag fastslaget upptagen på arbetarpartiets program, har diskuterats i pressen samt skall väl efter hand göra sig alltmer uppmärksammas äfven hos regeringarna och i riksförsamlingarna. I Stockholms annaler var den stora arbetardemonstrationen på Ladugårdsgärdet den 1 maj med de tätt böljande och dock så stillsamma folkmassorna, de röda fanorna och de uppeldande, men dock i det hela saktmodigt mottagna talen en företeelse, som har få motstycken.

Att det under den lugna ytan dock rätt betänkligt jäser bland den kroppsarbetande befolkningen, det får man bland annat erfara genom de alltjämt upprepad stora strejkerna. Äfven i vårt land har denna »strejkmani» kännbart visat sina verkningar. Mest har naturligtvis den allmänna bagarstrejken här i Stockholm ådragit sig uppmärksamhet och motsetts med orolig spänning. Var den en »lönräga» för de strejkande arbetarne, så var den i ordets fullaste mening en »brödräga» för den stora allmänheten här i hufvudstaden. Det har emellertid nu visat sig, att Stockholms befolkning ej behöfver sakna bröd, äfven om samtliga bageriarbetarne taga sin hand från degen; måhända skall äfven hädanefter den under dessa dagar flitigt öfvade hembakningen komma till större användning. Ej mindre betydlig, om ock af ett mindre omedelbart intresse för den stora allmänheten har strejken bland arbetarne vid Bolinders mekaniska verkstad varit. På båda hållen ser det nu vid månadens slut ut, som om en återgång till de normala arbetsförhållandena — med eller utan eftergifter från arbetsgifvarnas sida — vore förestående.* I alla händelser torde denna rörelse hafva

* Sedan detta skrefs, ha, som bekant, Bolinders arbetare upphävt strejken, utan att ha vunnit något af sina önskemål.

den goda följd med sig, att en del för arbetarne tryckande och till missnöje retande behandlingssätt torde inskränkas eller aflysas.

Vår svenska riksdag har nu afslutats efter att några dagar öfver den normerade tiden hafva utsträckt sin samvaro. Det vore väl något för elakt att, såsom någon gjort, vilja kalla detta riksmöte för »riksnatt» i stället för riksdag. Men nog får man medgifva, att pressen, det fria ordet och den ej alltid nöjaktigt erkända församlingsrätten näppe-ligen vunnit det omhuldande, på hvilket de torde kunna göra sig berättigade anspråk. Däremot hafva de militära anslagskrafven tillgodosetts med en frikostighet, som betydligt torde underlätta uppgiften för de »försvarsöreningar», som flestades i landsorten upprättats, till ej ringa del genom medverkan från damernas sida. Man rustar sig redan för de förestående valen och väntar särskildt, att andra kammaren skall genom en helt annan uppsättning af Stockholmsbänken få en väsentligt modifierad prägel.

Den tyska riksdagen, som under månadens lopp pågått, har vid månadens slut tagit sig ferier. Rikskanslern Caprivi har här haft sin debut och i det hela gjort ett godt intryck; att han ej utvecklade sin företrädares nedtryckande »pondus», var honom snarare till förmån än till nackdel. Militärlagen har under denna riksdag undergått sin första behandling. Den nuvarande fredsstyrkans förökande med 18,000 man tros blifva »föregångaren för en ny militärismsens æra», som lär ställa betydligt större kraf särskildt på preussiska folkets krigiska ofervillighet. »Den eviga fredens» dagar synas sålunda ännu vara långt borta, och kejsar Wilhelm, hur »arbetarvänlig» han än ter sig, tycks fortfarande ställa sin ätts militära traditioner främst.

Under det Tyskland alltjämt visar sig jäsande och krigiskt, tycks däremot den politiska situationen i Frankrike gestalta sig allt lugnare. Franska regeringen förfogar öfver en stor majoritet i deputerade kammaren, hvarför hennes ställning kan anses fullt betryggad, helst som högern nu visar sig jämförelsevis försönlig. Med boulangisternas förhoppningar tyckes det nu äfven vara alldeles slut, och den »tappra generalen», som en tid gjorde så mycket väsen af sig, får väl nu bekväma sig att återgå till privatlivets anspråkslösa lugn.

Ut i Italien står Crispi numera ej på så säkra fötter som fordom. Genom en kyrklig stridsfråga, nämligen om den föreslagna regleringen af välgörenhetsinrättningar, ställda under katolska kyrkans förvaltning, har han kommit i spändt förhållande till senaten, där de högkyrkliga tendenserna äro rådande. Hans tyskvänliga utrikespolitik, hvilken nu tycks blifva alltmer opopulär, ju mer sympatierna för Frankrike tilltaga, vållar honom på annat håll åtskilligt bryderi. Sålunda egde den 21 maj ett ganska stormigt uppträde rum i den deputerade kammaren. En deputerad yttrade till honom rent ut: »Er regering är ett uttryck för den allmänna korruptionen och upp-bäres af den». I följd af den rådande jäsningsen har han äfven sett sig föranlåten att från Italien utvisa främmande korrespondenter.

Frågar man, för hvilken utländsk notabilitet den stockholmska allmänheten för närvarande hyser största deltagande, frukta vi att Caprivi, Crispi, Boulangier, ja sjelfve Stanley få stå tillbaka för den för några dagar sedan sorgligen omkomne, unge och älskvärde luftseglaren Rolla, hvars sista ballongfärd fick ett så sorgligt slut.

Otto Sjögren.

Stor pristäfling.

Sjuhundrafemtio kronor utdelas i pris.

Vi inbjuda härmed samtliga våra läsarin-nor och läsare, en hvar som hugad vara må, att deltaga i en stor pristäfling, den Redak-tionen anordnar i afsikt att bereda tidningens innehåll än ytterligare ökad intresse och ge-diget värde. Och utfästa vi för denna täfling följande pris:

För den bästa och för tidningens publik mest lämpade och underhållande följetong med ett omfång af minst 40 af våra vanliga textspalter utbetala vi ett honorar af:

Femhundra (500) kronor.

För den bästa, kortare skiss eller berättelse om 3 af Iduns spalter betala vi ett pris af:

Sjuttiofem (75) kronor.

För den yppersta uppsats i ämne rörande kvinnan eller hemmet på högst 5 af våra spalter utbetalas likaledes ett honorar af:

Sjuttiofem (75) kronor.

För en samling af 3 de bästa poem äfvenså ett pris af:

Sjuttiofem (75) kronor.

Samt slutligen: för den bästa förslags-lista, omfattande namn på 20 kvinnor, lämpliga och värda att porträtteras i Idun, ett honorar af:

Tjugufem (25) kronor.

Vid bedömandet af de till denna täfling inkommande skrifterna ha följande personer godhetsfullt lofvat biträda: skriftställarinnorna fruarna Mathilda Langlet och Eva Vigström (Ave) samt skriftställarne herrar J. Björklund, Georg Nordensvan och Birger Schöldström.

Samtliga för denna täfling afsedda skrifter skola vara insända till Redaktionen före den 1 augusti detta år, åtföljda af förseglad namnsedel och på konvolutet försedda med tydlig påskrift: Till den stora pristäflingen.

Hvad icke prisbelönade täflingsalster angår, förbehåller Redaktionen sig företrädesrätt att efter närmare öfverenskommelse med förf. dem använda.

I förhoppning om liflig anslutning och intresse helsa vi alla eventuella deltagare hjärtligt välkomna.

Stockholm i juni 1890.

Redaktionen af Idun.

Minneskonst.

Ett litet afslöjande för Iduns läsarin-nor af Pq.

(Nedanstående lilla uppsats är naturligen på intet vis afsedd som något underkännande af det populära Tivoli-etablissemnet, hvilket vi tvärtom af personlig erfarenhet på det varmaste rekommendera dem af våra läsarin-nor, som i hufvudstaden på ett angenämt sätt vilja tillbringa en afton med harm-lösa och omvexlande förströelser. Den lilla kritiken, ha vi tänkt oss, kan ju möjligen ge uppslag till åtskilliga liknande försök i hemmen — alltid tankeklärande och öfvande; miss Kennedy's och mr Lorentz' prestationer bereda i hvarje fall dagligen den talrika publiken det ögonskenligaste nöje. Red.)

Herrskapet har väl besökt Viktoriateatern å Djur-gården, sedan den öppnades för innevarande säsong?

Naturligtvis!

Och herrskapet har, förstås, häpnat och grubblat värre öfver miss Kennedy's och mr Lorentz' pre-stationer?

Ätminstone har det »stått i bladen», att »hela Stockholm i dessa dagar frågar sig», huru man skall förklara de ofvannämnda artisternas konststycke. Man lär till och med ha trott, att det beror på hypnotism. Ja, se den hypnotismen får då skull för så myc-kat nu för tiden!

Fastän, nog kan det verkligen förefalla häpnads-väckande, famost, pyramidalt, när man ser miss K. sitta stilla och snäll där borta på scenen med för-bundna ögon samt en smula magnetiskt preparerad, och hör mr L. från andra ändan af salongen fråga henne t. ex. serienumret å en af någon åskådare förevisad sedel och hon ögonblickligen svarar rätt. Han frågar t. ex.:

»Kannst du mir nun also wieder diese Zahl sagen?»

Och så svarar hon blixtnabbt:
»Eintausend siebenhundert und drei» (1703),
eller så här:

»Sage aber gleich richtig auch diese Zahl!»

Svar:

»Zweitausend vierhundert neun und vierzig»
(2449).

Ja, det där kan verkligen förefalla hardt när ofattligt. Men nästan allting här i världen låter på ett eller annat sätt förklara sig, och saken i fråga är till på köpet, när allt kommer omkring, bland de allra enklaste.

Om vi t. ex. tänka oss, att miss K. och mr L. kommit öfverens om samt dagligen och stundligen öfva detta frågeschema:

mir eller weiter	= 1
aber » sogar	= 2
wieder » ganz	= 3
gleich » richtig	= 4
mal » ferner	= 5
bald » dann	= 6
doch » nun	= 7
schon » ebenso	= 8
auch » jetzt	= 9
also » fehlerfrei	= 0,

så låter hemligheten lätteligen afveckla sig.

»Kannst du mir (=1) nun (=7) also (=0)
wieder (=3) diese Zahl sagen?»

Ja, där ha vi 1703.

Eller: »Sage aber (=2) gleich (=4) richtig (också
=4) auch (=9) diese Zahl.»

2449!

Jag vill ingalunda påstå, att miss K. och mr L. begagna sig just af ofvanstående mycket enkla frågeschema, hvilket jag uttänkt endast såsom ett alldeles tillräckligt förtydligande exempel.

Sannolikt är deras schema i hög grad uttömmande och innehåller troligtvis tre, fyra eller kanske flere ord för en och samma sifra, något som blir nödvändigt för händelse flere lika siffror förekomma i samma tal.

Nå, men miss K. nämner ju föremål, som af publiken uppvisas för hennes frågare, t. ex. snusdosor, näsdukar, visitkort, glas, kläppar, klockor m. m.?

Ja, det är ingalunda svårare, tvärtom lättare, enär därvid endast en, två eller högst tre siffror behöfva förekomma. Antalet af de föremål en person kan antagas bära på sig eller hafva i närheten eller de enkla ämnen (metaller o. d.), hvaraf dessa föremål äro tillverkade, kan väl knappast uppgå till mera än ett par hundra och alla dessa kunna ju lätteligen nummeras.

Med ett ord — allt som låter schematisera sig, som kan ordnas i en viss nummerföljd, kan också på ungefär ofvannämnda sätt behandlas i frågor och svar.

Men om man försöker med ett elfva- eller tolfstafvigt ord — och i synnerhet tyska språket är, som man vet, särdeles lyckligt lottadt därvidlag — så blir miss K. bet. Ja, om herrskapet inte tror mig, så går det bara an att försöka.

Om jag har varit knepig nog att fundera ut allt det här af mig själf?» frågar herrskapet.

Sanningenligt måste jag svara nej, tyvärr!

Men, se saken är den, att jag själf i min barn-dom utöfvat den mnemotekniska konsten, som jag lärde af min far, som i slutet af 1850-talet lärde den i Paris af en s. k. clairvoyant, hvars klarseende sannolikt genom åtskilliga led går tillbaka till Mesmer eller Cagliostro, hvars trolldom högst antagligt kan igenom än flere led spåras åter hos de ärade förfäder, som skötte om Delphiska oraklet o. s. v. Min far och jag begagnade vår konst endast såsom sällskapssport. Vi sjönko aldrig till professionals, ehuru vi slutligen blefvo så öfvade, att vi mycket väl kunde hafva rest omkring för att omsätta vår clairvoyance (för det var det på den tiden, då mänskligheten i allmänhet var mindre upplyst än nu samt oförderfvad af telefoner, fonografer o. d.) i gångbara myntsorter.

Vårt frågeschema var, så vidt jag minnes, ungefär följande:

Nå	= 1	= A	= söndag	= januari
Ser du	= 2	= B	= måndag	= februari
Hör du	= 3	= C	= tisdag	= mars
Vet du	= 4	= D	= onsdag	= april
Vill du säga	= 5	= E	= torsdag	= maj
Kan du säga	= 6	= F	= fredag	= juni
Säg mig	= 7	= G	= lördag	= juli
Gissa	= 8	= H		= augusti
Se efter	= 9	= I, J		= september
Låt höra	= 10	= K		= oktober
Nå, nu	= 11	= L		= november
Nå, ser du	= 12	= M		= december
Nå, hör du	= 13	= N o. s. v.		

Vid »föreställningarna» placerades jag vanligen i en stol i ett yttre rum, sedan jag i närvaro af de beundrande gästerna vederbörligen »magnetiserats»

Miss Dorothy Tennant.

Stanleys trolofvade brud.

»Stanley har förlofvat sig», lydde den sista sensationsnyheten från den engelska kvinnovärlden. Hur många anekdoter hade ej förut cirkulerat om den djärfve upptäcktresanden, som utan att låta konfundera sig af de vidrigaste händelser genomträngt Afrikas mörkaste urskogar, men som känt sig så »bortkommen» inom just denna nyssnämnda värld.

»Har ni någonsin tänkt på, hur ni ser ut, då ni talar till en kvinna?» har han själf sagt. »Jag kan inte jämföra det med något bättre än bilden af en stor, grof karl, handterande en liten barnunge — ömt, försiktigt. Jag är förskräckligt illa därän, då jag talar med en kvinna, med mindre hon är en sådan sällsynt företeelse, att hon låter mig höra litet sundt förnuft. Ett faktum är, att jag

medels några »strykningar» öfver hjässan och tinningarne.

Sedan bad min far någon af de närvarande att i hans öra hviska eller på ett papper skriva en sifra, en bokstaf, en veckodag, ett månadsnamn o. d.

Därefter gick det lös med frågorna, t. ex.:

»Ser du, hvad det är för en bokstaf?»

»B!»

»Låt höra den här?»

»K!»

»Säg mig, hvad här står för en dag?»

»Lördag!»

»Se efter, hvilken månad?»

»September!» o. s. v.

Efter föreställningens slut och sedan magnetismen vederbörligen »bortstruktis», omringades jag alltid af beundrare och deltagande farbröder och tanter, som frågade, om jag ej var mycket trött, samt tyckte det var »synd att till den grad anstränga gossen».

På grund af min ungdoms naturliga öppenhet, svarade jag vanligen: »Nää, vars», under det jag i mitt stilla sinne angående mina interviuare tänkte något, som jag — visligen aktade mig att tala om. Med själfva hemligheten var jag tyst som muren, och, så vidt jag vet, kom heller ingen under fund med konsten, tack vare min fars ytterst lediga uppträdande.

Under sex à sju år (jag var ungefär 7 år, då vi började) egnade vi nästan dagligen någon stund åt konsten, samt vunno en rätt betydande färdighet. I mån af det jag tillväxte i ålder och visdom, tillökades äfven vårt frågeschema, som till slut omfattade, utom det förutnämnda, äfven kemiska enkla ämnen — ofta de latinska tecknen — djurkretsens tecken, Linnéska sexualsystemet, åtskilliga djurslag — efter

inte kan tala med kvinnor. Jag känner mig i deras närvaro som en lika stor skrymtare som alla andra män, och det förringar mig, att jag måste göra mig till och parodiera mig själf utan något rimligt skäl, endast emedan jag resonnerar som de andra, att, om jag talade eller handlade annorlunda, skulle det ej uppfattas väl. Det är en dylik falsk ställning jag ej vill utsätta mig för.»

»Poeter och kvinnor förefalla mig så vecka», lyder ett annat yttrande af honom, »så olika (åtminstone hvad jag sett) den hårda typen af mankötet, att man snart känner, då man talar till dem, att man måste göra sin röst mildare eller affektera en alldeles särskild artikulering för att ej såra, då man ej haft den aflägsnaste tanke därpå. Därför äro män sällan uppriktiga mot kvinnor och poeter. — Kvinnan, hvit eller svart, betraktar jag såsom stående högt öfver oss. Hon är mänskligare, hennes sympati är förtare väckt, hon är mera mottaglig för nya idéer än vi af motsatta könet. Jag har tjugu år sökt en hustru, men har aldrig haft tid att finna någon.»

Hvad är sålunda naturligare, än att nu, då den store upptäcktresanden ändtligen funnit, hvad han så länge sökt, intresset för hans utkorade skall vara lifligt. Vi ha redan i ett föregående nummer meddelat några biografiska notiser om miss Dorothy Tennant och ha nu nöjet för våra läsarinor presentera hennes bild, som för vår räkning anskaffats från London.

Miss Tennant har, som vi förut nämnt, senaste åren varit en bemärkt personlighet inom Londons literära och artistiska kretsar. Hennes ansikte är äfven välbekant för många tafvelälskare såsom flickan i den engelska målarens, Sir J. E. Millai's tafla »Nej». Taflan föreställer en ung flicka, som med ett bref i handen funderar på det afgörande svaret. »Ni får kalla den, hvad ni vill, »Ja» eller »Nej», lär artisten ha anmärkt. Nu kommer den helt visst att kallas »Ja», och ägaren lär ha för afsikt att som bröllopsgåfva öfverlemna den till Stanley och hans brud.

de latinska namnens begynnelsebokstafver — föremål, som en person kan antagas bära på sig, föremål i rummet m. m., som lämpligen kunde schematiseras. I sådana fall, där frågeorden kunde låta stela eller onaturliga eller borde hafva fördubblats, begagnade vi åtskilliga småknep. Af dem minnes jag nu ej annat, än att min far i det sistnämnda fallet begagnade orden: »min gosse»; t. ex.:

I st. f. »ser du, ser du» = 22 = X = Dioecia = matta (e. d.) frågade han: »Ser du, min gosse».

Ja, så var det med den saken!

Historien upprepar sig alltid (som det så gentilt heter), äfven när den utkommer med rättelser och tillägg.

I betraktande af kvinnans vilkor komma vi inom ett annat, högre gebit än styrkans och den naturliga maktens. Hennes iptråde inom samhällsordningens område — egentligen det första beviset af vördnad för den svages rätt — är därför den viktigaste inre epok i mänskliga samhällets historia, emedan det innebär ett förädladt begrepp af själfva den mänskliga personligheten.

E. G. Geijer.

En däjelig kvinna, som from är, hon är som en klar lampa på den heliga ljusastaken.

Syrach.

Teater och musik.

Kungl. Operan. Den senaste nyheten *Verdis »Otello»* mottages fortfarande för hvarje uppförande med odeladt bifall af en talrik publik.

På fredagen i förra veckan gafs »*Den stumma*» med fru *Betty Hennings* som gäst i titelrollen. Märkligt nog hade ej den enastående föreställningen — i annonserna hade tillkännagifvits, att fru Hennings endast en gång skulle uppträda i partiet — förmått locka någon talrikare publik, men den befintliga helsade med dess större entusiasm den snillrika skådespelerskans färgrika och gripande framställning.

K. Dramatiska teatern. Samtidigt med att fru Hennings ännu från denna teaters scen gläder och uppbygger vår teaterälskande allmänhet med sitt rika konstnärskap, lånar oss broderlandet i söder ytterligare en af sina bästa sceniska förmågor. »*Kung Midas*» gafs nämligen i söndags afton för tredje gången och för ganska väl besatt salong, nu med hr *Olaf Poulsen* i Gerhard Hjelm's roll. Hr Poulsen skildes från sin uppgift på ett i ordets hela mening öfverlägset sätt, som icke allenast lät denna, en af styckets bäst tecknade och sannaste karaktärer, komma till sin fulla rätt, utan äfven åt intrycket af det hela och särskildt af den allt igenom roliga första akten förlänade någonting friskt och upplifvande, som saknats vid de föregående föreställningarna. Hr Poulsen, som vid sin första entré helsades med en liflig applåd, hyllades under aftonens lopp med flere, väl förtjänta inropningar.

I onsdags uppfördes »*En skandal*», skådespel i 4 akter af Otto Benzon, med hr *Olaf Poulsen* i etatsrådet Hansens och fru *Betty Hennings* i Karen Wahls roller, samt »*Skvaller*», bagatell i 2 akter af Einar Christiansen, med fru Hennings i Caroline Petersens roll, i måndags och torsdags »*Den första kärleken*» och »*Den osynliga*». I morgon gifves sista ordinarie föreställningen under terminen, då »*Kung Midas*» uppföres med de celebra danska gästerna i deras respektive roller.

Striden om hjärtan.

Ur ett kvinnolifs historia

af

Johan Nordling.

VIII.

På främmande jord.

(Forts.)

När han kommer in, ligger Berger ånyo med slutna ögon.

Törne reser upp taflan mot sängstolparne vid den sjukas fötter och går fram till hufvudgården. Ej en blick. Ej en rörelse. Männe han sover?

Han lutar sig ned och lägger handen på hans hjärta. Det slår ej. Han lyssnar vid hans mund. Den andas ej. Han är död. Död!

Törne stod en stund och blickade den döde vännen i ansiktet. Det var, som om han väntade, att tårarna skulle komma; men där kommo inga tårar.

Och när så en liten tid förrunnit, gick han fram till fönstret och sköt ifrån jalousierna. En bred, svällande knippa solljus vällde in som en våg i rummet, göt sig ut öfver bordet, golfvet, taflan vid sängföterna och stannade med en glimt öfver den dödes ansikte och hans svarta, lockiga hår.

Törne kastade en sista, dröjande blick på vännen. »Ett sländlif», mumlade han, och jag tror snarare, att det var ett vemodigt leende än en tår, som glimmade i hans ögonvrå.

Han gick ut, stängde dörren noga utifrån, stopade nyckeln i fickan och gick, De gamla murkna bräderna i trappan knarrade under hans fötter, sen hörde man hans steg efter gångstigen, lätta och hastiga, så dogo de bort efter hand i den mjuka mossan under tallarne i skogen. Allt var åter tyst.

Det var en märkvärdigt lugn afton. Ej en vindfläkt rörde sig i trädens löfverk, ej ett bisurrade, ej en fågel sjöng. Solen var i nedgående. Den höga eken, den dystra, mörka skogen göto sin svala, tunga skugga allt vidare och vidare — öfver staffliet och den lappade solskärmen, som ännu stodo uppställda på ängsbacken, öfver gärdsgården, öfver stättan, öfver kojans och genom fönstret in i kammaren, ända fram till den dödes bleka ansikte.

* * *

Innan Törne tillryggalagt ens hälften af den korta fjärdingsvägen in till staden, föll en tung, våt droppe på hans hals. Han spratt till. En, två, tre, fyra droppar — en susning genom de höga lindarnes kronor, som å ömse sidor kantade vägen — och ett stridt regn började falla. Sänkt i tankar, hade han ej anat dess annalkande, förr än det redan var öfver honom.

Ett ögonblick tvekade han, huruvida han ej skulle vända om. Men nej — det var väl dock hans plikt att söka upp den svenske läkaren, hvars bekantskap Berger och han helt nyligen gjort inne vid brunnsorten; söka upp — visserligen fösent! Men det låg alltid något lugnande i den tanken, att få en tredje person med, en landsman dess bättre, att konstatera den sorgliga tilldragelsen.

IX.

Första mötet.

Efter en lång, tung dvala vaknade Sonja med något mellan sina händer — hvad det var? — huru det kommit dit? — det var med att fatta detta hennes första sömntyngda tankar kämpade.

Så fick då äntligen Marie upp gardinen på glänt; en strimma hjärt solljus föll fram öfver hennes hufvudgård. Papperet i hennes händer — var ett bref, hon förstod det genast af stilen, ett bref från Kurt!

Hennes hjärta började häftigt klappa.

Hur vänligt, hur kärleksfullt att så snart komma ihåg henne. En innerlig tacksamhetens och den ljufva hängifvenhetens känsla för den långt aflägsne fästmannen värmdes hennes blod; det var dock icke allt så dödande tröstlöst, så trist, så tungt, som det ännu i går syntes henne.

Hon hade ju honom, honom att lita sig till, i alla lifvets skiften.

»Marie,» ropar hon glad, med af ifver vibrerande röst; »hur har detta kommit? Hvem har lagt det här på min bädd?»

»Herr grefven var uppe för en timme sedan och hade det med sig från portieren. Han ville ej väcka fröken, då fröken sof så godt och djupt, utan han smög det mellan frökens händer och gick lika tyst ut, som han kommit.»

Sonjas små ifriga fingrar ha redan slitit kuvertet ifrån, och hennes morgonklara ögon sluka med begärlighet rad efter rad den manligt fasta, korrekta pikturen.

»Mitt hjärtas ömt älskade barn —» så började det.

Hvilken ousäglig rusande läkekraft för hennes nedtryckta sinne i dessa ord: »mitt hjärtas — ömt älskade barn» — hon uppreade dem halfhögt för sig själf. Och när så Marie, som sysslade vid toalettbordet, vände sig om — »sade fröken något?», blef hennes bleka ansikte så skärt och varmt, och hon svarade med ett förläget litet skratt:

»Nej; jag bara läste högt ur mitt bref. Tycker du inte, det låter härligt detta, när en man kallar en — för första gången — sitt hjärtas älskade barn...?»

* * *

När Sonja slutat sin morgontoalett, gick hon upp att söka fadern på hans rum, som lågo en väning högre upp. Betjänten svarade, att grefven hade trott, att fröken skulle sova långt in på förmiddagen, och att han för en stund sedan gått ut med helsning, att han skulle komma åter mellan ett och tu.

Sonja kände sig ej hågad att ensam gå ned till table d'höten, utan sände Marie att rekvirera upp smör och te på sina rum.

Som hon just hade slutat sin lätta måltid och för tredje gången var fullt ifärd med att genomläsa Kurts kärkomna bref, steg Marie in och anmälde, att en främmande dam stod i korridoren och frågade, om hon kunde få träffa fröken Stjärne.

»En främmande dam!»

Sonja ryckte till. Här — på obekant ort — hvem kände hon — hvem kände henne — hvem visste ens af, att hon anländt kvällen förut?

En obehaglig aning grep henne.

»Hvem är hon? Sade hon ej sitt namn?»

»Nej. Jag begärde hennes kort, men hon svarade, att hon endast ville yppa sitt namn åt fröken själf.»

Ett ögonblick satt Sonja tyst, med hårdt sammanpressade läppar. »Ja — det måste vara hon!»

Det var, som om hjärtat inom henne för en minut, en lång minut, stannade, som om allt, hvarje tanke, hvarje förnimmelse, hvarje känsla af lif med ens upphört. Det var en fullkomlig

kroppslig och andlig förlamning, som först slog henne vid denna visshet.

Med förskräckt uppsyn sprang Marie fram till hennes bistånd.

»Fröken är ej rätt frisk; fröken är ännu för trött efter resan; fröken kan ej, får ej ta emot. Jag går ut och säger henne, att det är omöjligt.»

Men då reser sig Sonja plötsligt upp från sin stol, hennes ögon få nytt lif, en hotfull, mörk trotsighet glänser till under deras långa fransar, kinden färgas lätt.

»Nej,» säger hon med en röst, i hvilken ingen tvekan, ingen skälfnings förnimmes, »bed damen stiga in. Och du, Marie, kan stanna i det yttre rummet.»

Hon kände sig besluten och fast; ja, det var nästan något af stridsbegärets våldsamma glädjeyra, som grep henne vid tanken, att nu, i nästa ögonblick, skulle hon möta ansikte mot ansikte, öga mot öga, denna fiende, som förefallit henne så förfärande hotfull, så öfvernaturligt fruktansvärd, därför att hon ej kände henne.

De skulle mäta sina krafter, och hon skulle visa, att hon var öfverlägsen...

* * *

Ett frasande af siden öfver mattan i det yttre rummet, och dörrdraperiet vikes åt sidan för en lång, smärt gestalt, som stiger in.

Det första intrycket slog Sonja med en mäktigt förvåning.

Hon hade svårt att undertrycka den flamma af beundran, som hon kände ländas i sina ögon. Det var omöjligt, hon kunde ej förneka inför sig själf, att Kathe Bentson — ty hon visste, att det var hon — var den skönaste kvinna, hon någonsin sett.

Det var något bländande i denna främmandes frågning; hon egde öfver sitt ansikte, sin gestalt, hela sin person utbredd denna underbara, trolska tjusning, som man någon enda gång kan träffa på hos en kvinna, och som omgifver henne som med en strålände atmosfär.

Ansiktsdragen voro förundransvärdt ädla och harmoniska; kindens rundning, den hvita, ej allt för höga pannan, om hvilken det guldkimirande håret vågade sig som en glänsande ram, den raka, fina näsan med rosenröda näsborrar, skälfnande som blomblad för hvarje andedrag, den röda, bågtecknade munnen, hakans grop, de stora, mörkt blåa ögonens svärmiska djup — allt förenade sig att göra detta ansikte fulländadt.

Gestalten var medelstor och spänstigt smidig.

Hon bar en i sin elegant raffinerade enkelhet utsökt toalett, som var ypperligt egnad att framhålla naturens rika förmåner.

En svart sidendräkt af dyrbaraste stoff, men slät, utan en garnering, en veckning, göt sig som ett pansar om bysten; det enda smycket bestod i en liten brosch, hvilken sammanhöll ståndkragen.

Efter den första, tysta inbördes mönstringen, hvilken måhända varade några sekunder, men föreföll Sonja som en hel evighet, drogos hennes ögon liksom magnetiskt till detta smycke.

Det var en helt sällsynt pjäs; hon kunde aldrig förr erinra sig ha sett något liknande.

Broschen utgjordes af en i spiralform hopplindad liten orm, hvars fjäll skiftade i perlemorsglans från grönt till violett. Efter rygglinien gick en uddad teckning af små guldsköldar. I medelpunkten reste sig hufvudet, ett rent obehagligt mäterlig efterbildning med gröna, gnistrande ögon af smagrad och en liten hvass, framspringande, röd gadd af rubin.

Sonja kunde ej undertrycka en rysning af vedervilja inför detta besynnerliga smycke.

(Forts.)

Vill ni lära känna ett folks politiska och moraliska ställning, så fråga hvilket rum kvinnorna där intaga.

A. Martin.

Man fordrar fyra ting af en kvinna: att dygden bor i hennes hjärta, att blygsamheten lyser på hennes panna, att mildheten strömmar från hennes läppar, och att arbetet selsätter hennes händer.

J. J. Rousseau.

Förslag till matordning för veckan 9—15 juni.

Söndag: Buljong med grönsaker; späckad oxhare; mosspudding.

Måndag: Puré på morötter; ragu på kalfstek.

Tisdag: Kött- och potatispudding; snarkokt soppa.

Onsdag: Sylta och rötter; soppa på kalfsvans.

Torsdag: Fläsk med hvita bönor; filmjolk.

Fredag: Oxrullader; vinsoppa.

Lördag: Stekt fläsk med bruna bönor; risgrönsvälling.

Recept.

Äggöl med mjölk. Öl eller dricka, som ej får vara beskt, kokas med kanel och citronskal, äggulorna vispas väl, drickat afredes därmed, den kokande mjölken tillsättes, hvarest det ej vidare får koka, men vispas starkt, att det ej skär sig. Serveras med stekt bröd.

Soppa på smultron. Stötta skorpar kokas med vin, socker och kanel till en simmig soppa, som afredes med potatismjöl, om så erfordras, och får kallna. Smultron, som en timme förut blifvit bestrodda med socker, blandas i soppan i förhållande till dess mängd. Soppan serveras kall med makroner (mandelbiscuits) och skorpar.

Soppa på torra äpplen. Äpplena skalas, skäras i skifvor, kokas med hvetebröd, socker, kanel, citronskal och vatten. Något vin tillsättes, soppan får ännu ett uppkok och drifves genom hårsikt. Sättes å nyo öfver elden att blifva het; om så behagas, tillsättes något citronskal, och soppan serveras med rostad hvetebröd.

O. H. D.

Allmännyttigt.

Ny handväfsapparat af svensk tillverkning. Under de sista fyra månaderna har den utländska handväfsapparaten, som vi några gånger omtalat i vår tidning, haft stor afsättning och vunnit många loford uti alla delar af riket, men nu ser det ut som om dess tid vore förbi. Vi hafva nämligen nu sett och provat en apparat af svensk uppfinning och tillverkning, som på alla sätt vida öfverträffar den förra, och det är glädjande att ytterligare hafva bevis på, att vi ej i fråga om uppfinningsförmåga här hemma stå efter de större nationerna. Den nya apparaten, som är mycket omsorgsfullt tillverkad af uteslutande metall, d. v. s. polerad och delvis förnicklad messing, gifver ett intryck af soliditet och hållbarhet samt är i det hela mera smakfull än den förra. Konstruktionen är helt annan och förenklar arbetet betydligt, apparaten är i sig själf mycket värdefullare och måste, enligt vår uppfattning, kosta 3 å 4 gånger mera i tillverkning än den förra, fastän försäljningspriset är detsamma, nämligen 2: 50. Arbetet utföres på den svenska apparaten både lättare och bättre, och vi äro förvisade om, att den kommer att bli till stor nytta i alla hem och snart lika nödvändig för husets bästa som symmaskinen. Äfven denna nya handväfsapparat försäljes genom hrr Percy F. Luck & C:o, Stockholm.

Helsovård.

Om fötternas vård. I Österlandet hör fotvagningen ännu i dag till de dagliga behofven och utöfvas fortfarande som en vänskapstjänst. Men hos oss, liksom öfver hufvud hos de bildade kulturfolken, tänker man sällan därpå, ehuru den är en af hufvudfaktorerna för vår helsa. Hy och hår, skägg och tänder och äfven naglarne vårdas ofta med en omsorg, gränsande till öfverdrift, under det man endast sällan tän-

ker på fötterna. Fotsvett eller kroniskt kalla fötter blir ofta följden där af. Genom kalla fötter störes det jämna blodomloppet. Hos andra organ visar sig ökad tillströmning och s. k. kongestioner uppstå, som ofta hela lifvet kunna plåga den, som en gång ådragit sig dem. En regelbunden vård af fötterna borde således ej underlåtas af någon, för att hålla blodomloppet jämnt och därigenom stärka nerverna. På morgonen strax efter uppstigandet tvättar hvarje vid renlighet van människa ansikte och händer, men fötterna försummas vanligtvis. Och ändå borde ingen gå till sängs om aftonen, utan att först tvätta sig om fötterna. Vatt-net, i hvilket man först doppar fötterna, bör vara kylslaget, sedan kan man taga kallt. Efter tvättningen torkar man fötterna väl och gnider dem, särskildt fotsulorna, tills de bli angenämt varma. På detta sätt kunna till och med kroniskt kalla fötter bli varma.

Syltning.

Smultronsylt. Smultron böra, som bekant, aldrig koka, emedan sådant sylt skulle få en bitter smak. Utom sättet att förvara skogssmultron såsom mos (s. k. marmelad), finns ett annat att inlägga dem hela. Man lägger väl mogna dock ej mosiga bär på en hårsikt med fat eller karott inunder, för att däri uppfånga den rinnande saften, strör 2 å 3 fingers tjockt med strösocker öfver och håller den runna saften så ofta öfver bären, tills sockret är alldeles smält. Bären få ej skakas under tiden. Man förvarar dem i saften i vanliga syltburkar. *Stenia.*

Aprikoser (omogna). Mogna aprikoser bruka vara dyra; men omogna utbudas de för godt pris, och kunna eljes felfria, ej krympta sådana, förvandlas till en fin konserv. Man prickar dem med nål, kokar dem i vatten — dock ej så länge att de spricka — och lägger dem på durkslag att väl afrinna. Under tiden kokar man en klar sockerlag af $\frac{3}{4}$ kg. socker räknadt på 1 kg. frukt, och håller den het öfver aprikoserna. Andra dagen kokar man upp saften och slår den ånyo kokhet öfver. Tredje dagen fransilas saften och kokas ihop till en tjock sirap, dock hålles den ej tillbaka nu, utan i stället öfvergjutes aprikoserna med rom och efter en vecka tillblandar man sockersirapen, rör väl om och tillsluter burken. *Stenia.*

Hufvudsalat är svår att förvara till vintern. Gamla Cajsa Varg angifver att salta ned förut förvälda hela hufvuden. Men den duger då endast till stufning, ej till färsk salat. Då skulle jag förr föreslå att hålla smält ister öfver väl rensad salat i glasburk; åtminstone egnar sig sådan till s. k. späcksalat. *Stenia.*

Inläggning.

Spenat. Den till nedsaltning ämnade spenaten bör helst tagas af första sådden. Den rensas väl från stjälkar och de gröfre nerverna och tvättas duktigt. Sedan bredes den ut på linne att torka utaf i solen. Nu packas den hvarfals med koksalt i en hög, emaljerad järngryta, som ställes på varmt ställe på spisen, dock ej öfver elden. Då saltmältningen börjat, vänder man det hela, och så snart laken bildat sig ordentligt, hålles hela innehållet i höga glasburkar med botten och tyngd på. Urlakas naturligtvis vid begagnande. *Stenia.*

Fönsterträdgården.

Kaktéer under sommartiden. I maj böra kaktéerna om möjligt omplanteras i nya, ej allt för stora krukor, då på samma gång de svaga öfverhufvud

öfverfödigas skotten afskäras. Till omplanteringen använder man löfjord, i botten blandad med grof sand, litet kalk och tegelgrus. Öfver sommaren böra alla kaktéer ställas ut i det fria, där de med krukorna sätts ned i en rabatt, så mycket som möjligt utsatt för solen. Varma dagar vätnas de duktigt. Till en början växa de visserligen långsamt och tyckas till och med helt och hållet vilja afstanna i växten, men om en kort tid skjuta de kraftiga skott, som snart bli fasta och trårtade.

LEDIGA PLATSER.

En pålitlig, ärlig och villig kokerska, skicklig i god matlagning, bakning och allt, som uti ett landthushåll förekommer, med goda rekommendationer, erhåller genast förmånlig plats på mindre herregård i Södra Dalarna, 5 timmars väg från Stockholm, i folkrik trakt. Godt bemötande utloftas. I allo sex personers hushåll. Svar till »G. F. A.», Krylbo. [2028]

En lärarinnebefattning

med undervisningsskyldighet hufvudsakligen i modersmålet och tyska språket är ledig vid Skellefteå elementarläroverk för flickor. Årslön 1,000 kronor. Ansökningshandlingar och betyg skola vara inlemnade före den 15 juli till styrelsens ordförande theologie doktorn S. Brandell i Skellefteå. [1963] *Styrelsen.*

En ung, bildad flicka, hälst kunnig i sömnad, kan få lära hushållet mot det, att hon är villig hjälpa till med alla inomhus förefallande göromål. Reflekterande torde med snaraste hänvända sig till »Ella», Ljungbyholm, Smedby, p. r. [2007]

PLATSSÖKANDE.

Om

en aktad familj eller äldre fruntimmer önskar en ung, gladlynt, anspråkslös o. musikaliskt begåfvad prest-dotter som lektris äfven i främmande språk, som skrifbiträde, sällskap och hjälp, emotes svar till »22», Iduns byrå. [1990]

Gymnast.

En kvinnlig gymnast söker verksamhet under sommarmånaderna. Närmare upplysningar lemnas af professor Ribbing, adress Lund. [2040]

I ett godt och vänligt hem önskar en anspråkslös flicka plats inst. höst. Den sökande är hemmastadd i enklare matlagning, sömnad och väfnad samt strykning m. m. Lönepret. små. Svar till »Norrländska», Iduns byrå, Stockholm. [2035]

En ung flicka önskar plats i familj att på längre eller kortare tid undervisa uti gammaldags väfnad, såsom: rödlakan, dukagång, krabbasnår och rosengång m. m., samt är dessutom villig att deltaga i husliga göromål. Svar till »E. L.», Iduns byrå. [2005]

Informator, som är villig att mot fritt vivre läsa 3 å 4 timmar dagl. med två gossar om 13 och 14 år, önskas under sommaren af familj, bosatt på vacker landtegendom. Svar till »G. G.», Köping, p. r. [2008]

En 20-årig flicka utan föräldrahem önskar pl. Kunnig i bokföring, skriver vacker stil, kan underv. nybörjare i musik samt är villig deltaga i öfriga inomhus föref. göromål. Flickan har behof af ett vänligt hem. Pret. eljes små eller inga. Någon betaln. kan för första året lemnas. Svar till »Ordentlig», Iduns byrå, Sthlm. [2036]

En anspråkslös flicka med god uppfostran, som inneh. pl. som guvernant, önsk. sig pl. i en enkel fam. på landet, där hon mot en billig afgift kan få delt. uti de husl. görom. Svar torde sänd. m. »M. J. 3124», adr. S. Gum. A.-B. Sthlm. (G. 3124) [1989]

DIVERSE.

Doktor Carl Flensburg
33 Drottninggatan 33.
Hvardagar $\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{4}$ 4. Helgdagar 10—11.
Behandlar företrädesvis *Barnsjukdomar.* [1848]

Tandläkare

John Wessler
Götgatan 14. [1737]

Dr GUSTAF LAMM,

31 Klarabergsgatan 31, 1 tr. u.
Hvardagar 12—2, Helgdagar 10—11.
Invärtas och Ögonsjukdomar. [2014]

Panorama international,

Hamngatan 18 B, 1 tr. upp.
(bredvid Svea-Salen)

Denna vecka:

III:dje serien af Öfre Italien.

Nästa vecka:

IV serien af Världsutställningen i Paris 1889.

Entré 30 öre, barn 20 öre.
Abonnementskort, gällande för 8 besök, kr. 1: 75, barn 1: 20.

Öppet alla dagar från kl. 10—10.
Hvarje söndag nytt program. [1857]

En anspråkslös flicka af god familj önskar för hellsans skötande inackordering i trefflig fam. i liflig och naturskön trakt; helst Vestergöt. Svar med pris till »M. 189», Göteborgsp. annonsk. [2021]

2 unga flickor, som vilja dela rum, önska under juli—augusti inackordering i god familj vid saltsjön, $\frac{1}{2}$ timmas ångbåtsfärd från Stockholm. Svar märkt »Kontorister» inlemnas å Iduns byrå, Stockholm. [2029]

Sommarvistelseort.

För några damer, som under sommaren önska en sund och vacker vistelseort, erhålles sådan hos Sverdrup Eidsvaag, hvarest man med lätthet kan bese de mest sevärda och berömda ställen i Romsdalen och Nordmøre. Pris pr månad kr. 60. (G. 3394) [2038]

Sommargäster önskas. Fem minuters väg från Malsta järnvägsanl., nära Norrtelje, finnes att hyra för mycket billigt pris under sommaren två vackra lägenh. med naturskönt läge vid sjö o. nära kyrka. Vidare gen. lärarinnan M. J., Malsta, Syninge. [2017]

Inackorderingar till landsorten samt till Paris och London förmedlas genom Th. Tjåders byrå, Malm-skilnads-gatan 38, öppen kl. 11—4. (G. 17678) [2022]

Westbergs oöfverträffliga Tvättpulver å 20 öre pr paket hos alla specerihandlare. [1972]

Bakning.

En finsk bakkingsmetod. Då jag läste den prisbelönade uppsatsen om hembakning hvarje dag, fann jag en stor olägenhet vid, att degen var färdig till bakning redan kl. 3 om morgonen. Ingen tjänare skulle gå in på och ingen matmor ville väl fordra, att tjänaren hvarje morgon stege upp kl. 3. Jag vågar därför föreslå ett annat förfaringsätt, hvilket jag lärt mig af en prestfru på landet, i hvars hem gästfriheten var lika stor som brödet godt och hushållet väl ordnad.

Man tager 1 stop (1 l 3 dl) mjölk, 2 stop 3 kvarter (3 l 6 dl) ryskt, godt hvetemjöl, 3 à 4 skedblad jäst, $\frac{1}{2}$ skålp. (213 gr) smör, socker efter smak, c:a $\frac{1}{2}$ skålp. (106 gr). Smöret och sockret bör man vänja sig att taga efter ögonmått, ty vägning tager tid. Jästen skall stå öfver natten, så att man kan slå bort drickan och mäta det tjocka.

Hälften af mjölken värmes, och sockret smältes däri, ifall man ej vill göra sig mödan att stöta det, då man kan inblanda det vid knådningen. Då mjölken är tillräckligt varm, slås den tillsammans med det andra halfstopet, och bör den då vara ljum. Nu iröres litet mjöl, sedan jästen och så mera mjöl, till dess det är som en tjock väl-ling. Detta kalla vi i Finland »upp-gård».

Denna uppgård ställes att jäsa, hvilket går mycket hastigt, hvarefter smöret och resten af mjölet inknådas. Då man knådat så länge, att icke degen fäster vid handen (ungefär $\frac{3}{4}$ timme), bakar man genast. Sedan bullarne jäst, gräddas i lagom varm ugn. Det är fördelaktigare att baka små bullar än stora bröd, emedan i spiselugnar sällan värmen är riktigt jämn, och då har man lättare att jämka med små bullar, hvilka äfven fortare gräddas. Mera än på ett stop bör man just ej heller baka, ty där man i spiselugnen blott kan grädda en plåt i gången, jäsa bullarne lätt ut.

Om man lagar uppgården kl. 6, är den, om jästen blott är god, uppjäst kl. $\frac{1}{2}$ 7, degen knådad och bakad kl. $\frac{1}{2}$ 8, jäst kl. $\frac{1}{2}$ 9 och gräddad kl. 9.

Naturligtvis kan mjölkkvantiteten något variera, beroende på mjöllets godhet, likaså kunna smör och socker tagas efter smak, det är blott metoden jag här vill framhålla, d. v. s. att låta uppgården jäsa, hvilket går mycket fortare än den tunga degen, och fördelen att slippa älta (arbeta degen på bordet), då degen bakas strax efter knådningen. M. N.

Klädedräkten.

Lagning och annan restaurering. Att i tid laga, lappa och stoppa tillhör hvarje god husmoder samt att äfven inlära sina barn häruti, framförallt att söka ingifva dem lust och kärlek här- för. Man träffar understundom personer, utmärkta i allt annat, men som göra sig skyldige till det värsta slarf vis-à-vis lagning, lapping och stoppning, då återigen andra personer med synnerlig lust egna sig åt all slags reparering af söndriga plagg.

Allt slags i trikk och stickning bör omsorgsfullt lagas, så fort en enda maska går upp. Köper man s. k. trikotlif, så öfverser man dem först väl, ty oftast finnes ett eller annat litet hål, hvilket, genast hopsydt med fint silke i passande färg, aldrig skall komma att synas. Äfven sys knapparne fastare, och hvartenda knapphål sys om med silke. Sedermera lagas, så fort en enda maska går upp. När knapphålen bli fula eller trasiga, omsys de med nytt silke eller sättes en liten väst in i lifvet af atlas eller något dylikt. Blifva sömmarne tunnslitna, sättes en bit tyg af lifvets färg på afvigsidan och stoppas däröfver med silke på rätsidan. Bli ärmarne en gång rent omöjliga, under det lifvet är pas-

Kondition för sommaren söker en teol. fil. kand. med goda betyg och rekommendationer. Svar märkt »Harald», Sköfde, p. r. [2027]

I sommar

kunna unga damer få treflig bostad och god inackordering vid Hjo Vattenkuranstalt hos doktorinnan M. L. Tengstrand (adr. till i juni: Upsala, sedan Hjo). [1864]

Inackordering.

Uti vacker trakt af Södermanland nära järnvägsstation emottagas tvänne inackorderingar på längre eller kortare tid. Uppl. lemnas, då porto följer, af fru A. Keventer, Gnesta. [2000]

(G. 17402)

Henrik Gahns

Creolin-, Svafvel-, Karbolsyre- och Tjärtvål

rekommenderas som erkänt bästa medicinska tvålar.

Säljes i välförsedda detaljaffärer.

Hvarje tvål är stämplad med vidstående fabriksmärke.

[1617]

Vid Ulricehamns Sanatorium mot- tagas inackorderingar i enskild villa hos fru B. Freding. [1959]

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och Orglar från de utländska utmärkta Fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte. OBS. Ständigt lager af Flyglar från Blüthner och Pianinos från G. Schwechtens berömda fabriker.

GUST. PETERSSON & Komp., 38 Regeringsgatan 38.

Flyglar, Tafflar och Pianinos från J. G. Malmsjö. [1867]

Utmärkt angenäm bostad.

I Örebro en fastighet till salu för 40,000 kr. belägen i stadens naturskönaste del, omgifven af park, som sträcker sig intill kanalen. Hufvudbyggnaden, uppförd 1879, två våningars tegelreveteradt trähus, bygd i pryddlig stil, innehåller i hvardera våningen 7 rum, tambur, 5 garderober, kök, kökskammare, skafferi, serveringsrum, äfvensom klosettrum. Vinden rymlig och med två nätta boningsrum. Källarvåningen utmärkt rymlig o. bekväm under hvalf af tegel. Tomtens hela areal, omkr. 22,000 kv.-fot, är dränerad. Två ekonomibyggnader på gården. Vattenledning till köken och vattenkastare på gården. Särskild båthamn med klappbrygga af sten. Brandförsäkringsvärdet 31,500 kr. Egendomen lämpar sig ej för handelsrörelse, men fast- mera för familj, som önskar angenäm och komfortabel bostad eller ock för industriell anläggning med egen laste- gepsplats. Närmare genom korrespondens med Er. Stjernbergh, Örebro. [2013] (G. 17843)

ERNST & Co.

FOTOGRAFISK ATELIER
52 A Klarabergsgatan 52 A.
STOCKHOLM.
[1469] Telefon 48 93.

Hud- och Magsjukdomar

behandlas instundande sommar vid Hjo Vattenkur-
anstalt af Doktor A. Afzelius, Stockholm.
[1855]

Malmö Choklad- & Konfekt-Fabriks-Aktiebolag.

Registrerad varumärke.

Dalkullans rena

CAO

Fördelar:

- 1:o Matnyttigt och lättsmält.
 - 2:o Upplifvande och dock ej hetsande.
 - 3:o Fullkomlig renhet.
 - 4:o Fin aromatisk smak.
 - 5:o Lätthet vid tillredandet.
 - 6:o Billigt näringsmedel, emedan till en kopp endast fordras en tesked af detta pulver.
- Tillhandahålles hos de flesta herrar specierhandlande. [2024]
Begär alltid Kull-Choklad!

FRENGBLOM.

Guld-, Silf-
ver, Nysilf-
ver- o. Gra-
nat-arbeten
Förlofnings-
och
Vigselnin-
gar.

Ständigt lager, till billiga priser. Be-
ställning och reparationer utföras med
omsorg.

14 Vesterlånggatan 14. [1508]

1890 års Frö-priskurant

utdelas gratis, sändes franko.
SVENSONS Fröhandel
Lilla Nygatan 17, Stockholm.
[1897]

Försäkrings-Aktiebolaget

Skandia

Stockholm

Hufvudkontor: Mynttorget 1. [1366]

Billigast af alla.

För en ny konkurrensmassas räkning realiseras:	
1,000 st. Celuloidkragar	> 0,60 > 0,25
2,000 par Damstrumpor	> 0,30
1,700 st. Barnkofter	
hemstickade	> 4,50 > 2,50
1,450 > hellylle-Tricot kläder 3-9 år	> 7,- > 3,75
2,000 > ext. r:a Dam-kofter, hemst.	> 9,50 > 5,-
1,600 > ext. r:a Mansrockar hemstickade	> 10,- > 5,50
600 > Germania d:o hemstickade	> 6,- > 3,75
1,200 > Extra r:a dam-västar, hemst.	> 4,50 > 2,50
600 par halfylle Diagonalbyxor	> 2,75
400 > hellylle-Chewiotbyxor, Norrk.	> 4,50
1,000 m. korderoj dubb. br. hellylle	> 7,- > 4,20
8,000 > fin-fint klädningst.	> 0,80 > 0,63
2,000 > halfylle diagonal (det starkaste byxtyg som finnes) i endast moderna mönster	> 0,95
2,000 st. Stanleys-Skjortor (dessa äro de finaste och mest praktiska sommaren 1890 kommer att bjuda på i skjortväg)	> 2,-
200 dussin näsdukar	> 1,50
400 par Kronkorderoj-byxor	> 2,75
900 meter Kronkorderoj	> 0,90
1,800 st. hemstickade Tricotkläder 3-6 år (ny sort)	> 2,50
1,100 > Imit. Jäger-Tröjor till 1,10, 1,25	1,50
1,400 par > Jäger-Kalsonger	> 1,10, 1,25 1,50
2,000 st. Extra r:a hemväfda Förklädstyg	0,50
600 dus. r:a helleinne Téservetter med röd bård och frans	2,50
200 > Hemväfda ext. r:a fällade Borås-Näsdukar coul.	2,25
1,700 st. Extra fina hemstickade Flick-Klädnings 3-6 år	3,50
Profver endast då 20 öre bifogas.	

A. Villiamsson, Stockholm.

Vesterlånggatan 57, 1 tr. upp. [2018]

Bärviner, Bärsaft och Ättika

af Liljeholmens Vinfabriks prisbelönta tillverkningar försäljas hos hrr specierhandlande. Se Idun för fredagen den 25 april.

Viner och safter försäljas på hel- och halfbuteljer, tredubbel ättiksprit på större flaskor, alla försedda med etiketter, innehållande fabriks namn. [1896]

Glöm ej bort,

att O. Williamsson, Borås, säljer prima hellylle marinblå Gosstricotkostymer från 3 till 10 års för 3:75. Priskurant å yllevaror sändes franko.

Stora mansvästar

med ärmar till 3:50 pr st. [1578] O. WILLIAMSSON, Borås.

På Wilhelm Billes förlag:

Huru männen fria.

Den ödesdigra frågan med dess svar af Agnes Stevens.

Pris 2:25. [1736]

sabelt, kan trikot köpas till ett par nya ärmor, eller dylika af vanligt tyg insättas. Koftor, västar eller stickade barnkläder lagas på så sätt, när maskorna gå upp, att man maskar upp det nedgångna med en virknål och endast det garn, som sitter vid. Det hela blir, som då det först stickats. Strumpor lagas med vanlig stoppning, men akte man sig för för mycken stoppning, hvartill åtgå garn och tid i för stor utsträckning. Då »förfote» man i stället. Lappning med tyg på kläder och linne göres omsorgsfullt, lappen sättes bakom och stofferas på rätsidan. Är den i närheten af sömmen, låter man den gå in i denna, då lappen knappast kan upptäckas. Barn — flickor, förstas — som fyllt 12 år, borde alltid själfva laga, stoppa och lappa sitt tyg; därigenom blefve de vana vid ordning och att hjälpa sig själfva. De skulle häruti hafva ett långt bättre stöd än de penningar, som de en gång skola få efter föräldrarna, ty i kärlek till ordning och i konsten att hjälpa sig själf dväljas mäktiga och trofaste feer.

Ebon Hoi.

Prisfrågorna XIX—XXI.

Täflingens utgång.

Inom den utsatta tiden ingingo 17 svar, af hvilka 9 å frågan XIX, 2 å frågan XX och 6 å frågan XXI. Priset i täflingen har tilldelats signaturen *Stenia* för hennes, med anledning af den förstnämnda frågan insända, rikhaltiga och ypperliga samling beskrifningar på inläggningar för sommaren, hvilka efter hand skola meddelas i vår afdelning för praktiska råd och rön. Början göres i detta nummer. *Lilians* svar å frågan XXI förtjänar en *mention honorable*.

Redaktionen.

Prisfrågor XXII—XXV.

(Af samtliga till Redaktionen insända frågor, afsedda att införas å vår vanliga afdelning för »Frågor och svar», utvälja vi till det första numret i hvarje månad tre, hvilka vi numrera i särskild följd med romerska siffror. För det bästa och mest uttömmande svaret å någon af dessa tre frågor, hvilket insändes inom 3 veckor efter det resp. numrels datum, utbetalas för hvarje gång

ett pris af tio kronor,

förbehållande vi oss att på öfligt sätt få efter godtfunnande begagna oss af äfven ej belönade skrivelser. På konvolutet sättes ordet: *Täflingsskrift*.)

XII. Kan någon af Iduns läsarinor på landet lemna upplysning om, hvilka vildt växande örter nu under sommaren löna sig att insamlas, och huru de prepareras för sin olika användning till hushålls-, medicinska ändamål m. m.?

Ruth.

XXIII. Mygg- och flugtiden står för dörren! Hjälpen med er erfarenhet, ärade läsarinor af Idun, en af dessa landsplågor

synnerligen besvärad.

XXIV. Finnes något säkert skyddsmedel mot mask ä krushärs- och andra buskar, eller hvarmed kunna dessa snyltgäster utrotas, när de en gång tillkommit, innan de hunnit helt och hållet förderfa allt hvad grönt är å nämnda buskar? —

En prenumerant.

PERCY F. LUCK & Co

STOCKHOLM.

Prislista å Vin.

Prisen äro beräknade emot kontant betalning med fria buteljer.

Vid beställningar från landsorten torde likvid medsändas emedan efterkraf å vin icke är tillåtet.

Vin leverera vi fraktfritt och emballagefritt vid alla järnvägsstationer och hamnar i Sverige, då beställningen uppgår till minst 50 kronors värde.

Sherry.

Pr flaska.

Dinner Sherry, ett godt bords-	vin Kr. 1.00
» » » » pr $\frac{1}{2}$	> 0.55
Golden Sherry, ett fylligt,	smakligt vin..... > 1.25
Fine London Sherry, halftorrt	> 1.40
» » » » torrt ..	> 1.50
Manzanilla, ett torrt vin med	behaglig arom och smak > 1.80
Olorozo, ljusst golden, fylligt	med utmärkt arom och
smak	> 2.25

Amoroso, halftorrt, ett gammalt och utmärkt vin.....	Kr. 2.40
Amontillado, torrt, very fine old superior	> 2.50
Fino secco Sherry, ett mycket torrt, gammalt och utsökt vin med charmant arom...	> 2.90
East India Sherry, ljusst golden, fylligt, mycket gammalt och oöfverträffligt till sitt pris.....	> 3.20
Old Brown Sherry, mörk golden, mycket gammalt och fylligt	> 3.50

Portvin.

Good special Port.....	> 1.00
Rich full-flavoured Port	> 1.50
Superior Fruity London Port	> 2.00
Very Superior Old London Port	> 2.50
Fine Sherry Muscatel	> 1.25
Fine Old Sherry Muscatel	> 1.75
Very Old Superior Sherry Muscatel	> 2.00

Rödvin.

Bordeaux-Vin, ett helsosamt och behagligt lätt vin, alldeles fritt från de ofta förekommande tillsatserna af starka spanska eller andra viner. Pr $\frac{1}{4}$ -but. 1.10, $\frac{1}{2}$ -but. 0.60, $\frac{1}{4}$ -but. 0.35
Vöslauer (Schlumberger)..... Kr. 1.75
Vöslauer, Goldeck » » 2.75
Vi äro enda försäljare i östra och norra Sverige för den renommerade firman R. Schlumberger i Wien. Detta rödvin kan stå uppslaget några dagar, utan att förlora sin arom.
Château d'Estournel 1886, importerad i buteljer..... Kr. 2.90
Figeac S:t Emilion 1877 » 3.75
m. fl. sorter.

Vin från Samos.

Detta vin är ren drufva, behagligt med en svag muscatsmak. Det rekommenderas af läkare såsom synnerligen helsosamt, och är, utspädt med vatten, en särdeles angenäm dryck ... Kr. 1.25 [1551].

Husmödrar!

Försöken *Th. Winborg & Cis* i Stockholm tillverkningar af

Concentrerad

Ättika på flaskor för utspädning.

Senap,

blandad efter engelsk och fransysk smak, flere sorter.

Biffstekssås.

Soja, Malda kryddor (garanteras oblandade) på bleckdosor med genomborradt lock.

Bordsalt i paket om 425 gram (= 1 skålp.) flere gånger prisbelönade och fullt jämförliga med de bästa utländska fabrikat. Tillhandahållas hos Hrr specialhandlare. [1839]

JOH. ÖHRVALLS

Plissé- och Persiennefabrik 43 Sibyllegatan 45 Stockholm.

Rekommenderar sin tillverkning af varaktiga, praktiska o. billiga gardiner och persienner af papper.

OBS. Ombud för Liljeholmens Persiennefabrik (Engelskt patent). [1407]

Solida Möbler.

Stora lager.

Bättre o. enklare. Billigt pris. Äfven mot afbetalning. Malmkilnadsgatan 46

7 Oxtorgsgatan 7
A. Lagerberg
Egen tillverkning.
För hållbarhet ansvaras. [2033]

Rekvirera gratisprover å Papper och Kuvert fr. HJALMAR PETERSSON & C:o, Pappersaffär i parti och minut, Karlstad. (G. 17472) [2006]

HANDSKAR

köpas billigast i Carl Malmbergs välrenommerade

HANDSK-AFFÄRER.

För handskarnes hållbarhet ansvaras.

Glacé-, kul. 4 knapp., breda silkes-sömmar..... kr. 1: 50
D:o d:o 5 snörknäppen d:o kr. 2 å 2: 50
D:o d:o 6 knapps Mousquetaires » 2 å 2: 50
samt alla slag, såväl eleganta som enklare, Glacé- och Gants de Suèdes från 2 till 20 knappar.

Rekvisioner från landsorten mot efterkraf.

BUTIKER:

45 Vesterlånggatan 45, Telef. 7 24.

5 Sturegatan 5, Telef. 7 22.

24 Södermalmstorg 24.

[1717] Carl Malmberg.

Trosa Bad- och Sommarvistelseort.

Trosa rekommenderas som en synnerligt angenäm sommarvistelseort. Naturskönt läge, vackra omgifningar (Tullgarn, Thureholm, Hörningsholm, Dahlbyö m. fl.). God luft, Saltsjöbad, Varmbad. Enkelt lefnadssätt (inga societé-afgifter). Dagliga kommunikationer (5 timmars väg från Stockholm).

Två läkare på platsen. Bref med förfrågningar besvaras af Badhus-sällskapet. (G. 14392) [1771]

Fysiologiska skodon

för damer, herrar och barn tillverkas hos undertecknad till moderata priser.

Personer, som hafva ömtåliga eller förstörda fötter, kunna hos mig få skodon, som passa väl och äro bekväma att gå med.

Högaktningfullt [1795]

C. NILSSON, Drottninggatan 100.

Svenska Järnsängsfabriken

50 Regeringsgatan 50.

Allm. Tel. 46 47. [1723]

På vårt förlag har utkommit och finnes att tillgå hos alla musik- & bokhandlare i Skandinavien & Finland:

TELLO

Opera af G. VERDI.

Fullständigt klaverutdrag för pianosolo (Gottköpsupplaga). Pris 6 kr. Potpourri af F. Brissler. Pris 1: 50.

Med stormande bifall uppförd å Kongl. Operan första gången den 27 Maj 1890.

Gehrman & Co.

f. d. Julius Bagges Musikhandel 16 Storkyrkobrinken, Stockholm. (hörnet af Riddarhustorget.)

[2020]

Frågor.

N:r 572. Hur borttages mögel bäst och lättast från markiser?
Onnia.
 N:r 573. Vill någon välvillig gifva en fattig husmor beskrifning på någon billig, men prydlig antimacassar, helst i något lysande färg, cirka 3 fot i fyrkant, som kunde skylla en skröplig soffa. I virkning helst.
Maria Bn.
 N:r 574. Huru kan man billigast och säkrast rengöra tagel i madrasser, då man bor i landsorten och således långt från Stockholms fjäderreningsanstalt?
S.
 N:r 575. Finns någon i Skåne, som meddelar undervisning i labiologi?
Roseda.
 N:r 576. Skulle någon af Iduns ärade lärarinnor vilja skicka mig (under adress »Abbe» Ramdal Blek.) några vackra och starka spetsprover samt monogrammet E. J. passande till linnen och näsdukar, vore jag mycket tacksam.
»Abbe.»
 N:r 577. Huru tillagas bensmjörja — svart och gul — till träskärningsarbeten?
Ebba.

Svar.

N:r 470. Flera äldre personer hafva blifvit fullständigt botade från svar reumatism af nedanstående kur. Särskildt vill jag nämna en, som led af mångårig reumatisk värk i nacken och axlarne, och en, som flere år ej kunnat gå för reumatism i höften, men efter begagnandet af denna kur nu blifvit så bra, att hon med lätthet går, till och med i trappor. Man kokar mycket starkt kaffe och slår däruti ett spetsglas finkel, ej renadt finkelbränvin, och kan patienten själf välja att dricka detta antingen om kvällen, sedan hon lagt sig, eller om morgonen, innan hon stiger upp, men måste efter intagandet kvarblifva liggande en stund för att komma i svettning. Efter 3 veckor hör man upp 14 dagar med kuren, för att sedan åter börja med den i 3 veckor o. s. v. Efter 3 månader brukar förbättring inträffa. Tacksam om »lidande» någon gång i Idun ville låta mig veta, om kuren begagnats och om den hjälpt.
En lidandes vän.
 N:r 489. Gelatin upplöses, så att det blir tunn, däraf påstrykes med en lapp — helst lika med tyget, jämt och vackert öfver det slankiga tyget — hvaröfver lägges ett tunnt tyg — och öfverstrykes sedan hastigt med heta järn — dock ej så det svedes. Sålunda rätt behandlad blir tyget som nytt.
Anna.
 N:r 491. En elegant matsalsduk sys af filt, hvad färg man behagar, och en bred på yllestramalj broderad remsa påsys längs efter på midten af duken med fransar för ändarne. Denna duk blir ganska dyrbar. Sy eljes en duk af kläde eller filt med en på juteväf broderad bärd rundt om — eller luteväf en af så kalladt solgarn virkad spets i kanten. Billigast blir nog duken af god juteväf, med bärd och midtelornament eller hela botten strödd med stjärnor, sydda med Hamburgergarn.
Beda.
 N:r 531. Silfver håller sig blankt om det 4 å 5 gånger om året rengöres på följande sätt: 425 gr. krita, 213 gr. såpa kokas med något vatten till en tjock välling. Härmed borstas silfret väl, sköljes sedan i varmt vatten, torkas och gnides med sämskskinn.
 N:r 535. God sockerkaka. 6 äggulor vispas till hårdt skum, 6 äggulor vispas en halftimme med 160 gr. finsiktadt socker, 8 å 10 bittermandlar rivnas och läggas däri, så 80 gr. potatismjöl och sist hvitorna, hvar på det genast sättes i ugnen att stå väl en halftimme.
Lillian.
 N:r 543. Sjuksköterskor utbildas å Sofiahemmet (Stockholm) Valhallavägen, snedt för Floragatan. Föreståndarinnan, Fröken E. Storekenfeldt, träffas där alla söknedagar kl. 12—2 e. m.
S. B.
 N:r 544. (feltryck 543): Utmärkt vackra passande mönster finnas i Fröken Lundbergs tapisseri, Drottninggatan 50. Att hyra är priset 10 öre per dag eller 50 öre per vecka.
S. B.

Breflåda.

Anna. Det enfaldiga hotet och tonen i eder skrivelse hindra oss ingå på dess besvarande.
Läsarinna af Idun. Förf. till den omskrifna berättelsen och »Halvor Grip» äro en och samma person — se där förklaringen!
Olga. Hjärtlig tack för välkomna bidragen.
Red.

Innehållsförteckning.

Emma Sparre; af J. N.-g. (Med porträtt.) — Napoli; poem af Nina -g. — Indirekte; af Ave. V. »Nils Ingridsson». — Iduns skolfolkkoloni. — Bad och badrätter; hedersomn. svar å prisfrågan XXI, af Lillian. — Iduns månadsrevy; af Otto Sjögren. — Stor priställning. — Minneskonst; ett litet afslöjande för Iduns lärarinnor, af Pj. — Miss Dorothy Tennant, Stanley's trolofvade. (Med porträtt.) — Teater och musik. — Striden om hjärtan; ur ett kvinnolis historia; af Johan Nordling (Forts.).
 Förslag till matordning för veckan 9—15 juni. — Allmännyttigt. — Helsevård — Sylvania. — Inläggningar. — Fönsterträdgården. — Bakning. — Klädedräkten. — Prisfrågorna XIX—XXI. Täckningens utgång. — Prisfrågor XXII—XXV. — Frågor. — Svar. — Breflåda.

Svea Mineralvattenfabrik

28 Bergsgatan 28
 STOCKHOLM

rekommenderar ärade läsare af tidningen Idun sina tillverkningar af alla sorters
**Läskevatten jämte brygdt och kolsyradt Sockerdricka,
 Champagnedricka, Champagnelemonad,
 Hallon- och Fruktlemonad.**

Belltelefon 1197. Order pr post eller telefon expedieras omgående. Allm. telef. 64 77.
 Tillverkningen kontrolleras af Professor Severin Jolin. [1727]

Oumbärlig möbel i hvarje hem, speciellt under sommarmånaderna, är
Hjalmar Peterson & C:nis

Nya Fällstol,
 som äfven kan begagnas som *Fåtölj, Chaislong* och *Säng*, och som erhålles *fraktfritt mot 10 kr. järnvägssefterkraf från Hjalmar Peterson & C:nis Bokhandel, Karlstad.* Till förekommande af förväxlingar är vår *Nya Fällstol* alltid stämplad på de båda kortstyckena, som uppbära armstöden, med vår firma *Hjalmar Peterson & C:nis, Karlstad.* [2023]

Kulle Svenska Konstväfnader och Broderier.
 Stockholm: endast Drottninggatan 36.
 Lund: Fru Thora Kulle. [1371]

27 december

är 3:de dragningen i Kulturhistoriska Föreningens lotteri på konst-, industri- och slöjdföremål. Lotteriet omfattar 10,000 vinster, värda 175,000 kr., och med hufvudvinster af 2,500, 2,000, 1,500 och 1,000 kr. värde. Lottsedlar till 2 och 3 kr. säljas i alla boklädor. [1939]

Anna Högman
 rekommenderar sitt rikhaltiga modevarulager.
 Order mottages pr telegraf, post och telefon och expedieras skyndsamt.
Vesterlånggatan 54
 Allm. telefon 24 59.
Linnégatan 6,
 Allm. telefon 60 89.
 [1905]

I min väfskola i Linköping mottagas elever i såväl enkel som konstväfnad samt handarbeten. Under juni, juli o. augusti kan väfkursen pågå å landet. Bref besvaras pr omg.
 Adr.: Fru *Fredr. Wallenberg, f. Ström, Nykvarn & Linköping.* [1876]

GUSTAF HOLMBLOM
KAPP-FABRIK
 38 Vesterlånggatan 38
 Nedra botten, 1 o. 2 tr. upp. [1352]

Hotell Lysekil,

som nu undergått en grundlig reparation, rekommenderar sig i ärade resandes och öfriga besökandes benägna hägkomst, med snygga rum jämte god servering af allt hvad till affären hörer. Extra matservering å hotellets matsalar och verandor till nedsatta priser. Abonnenter pr månad emottagas med tacksamhet. — I Parkens kafé serveras alla sorter spirituösa och kolsyrade drycker, kaffe, te m. m. Lysekil i juni 1890.
 L. Gjöteborg. [2037]

Seidel & Naumanns Bicyklar och Tricyklar.

I god konstruktion, solidité, elegans och lättgående öfverträffade. Öfver 200 maskiner på lager i Malmö. Illustrerad priskurant på begäran.

Driftiga agenter sökas i alla städer samt på andra större platser.

Erik Schweder & C:o, Malmö.

[1662]

Generalagenter för Sverige.

(G. 13375)

Maltextrakt

PRISBELÖNT: PARIS, LONDON, MALMÖ, ANTWERPEN

och preparater däraf, tillverkade å undertecknads därför särskildt inrättade laboratorium.

- OBS. Detta Maltextrakt är af en mängd svenska läkare med synnerligt förtroende användt och af dem väl vitsordadt.
- OBS. Hr Kemie Professorn Aug. Almén i Upsala säger i sin analys: Det är ett verkligt Maltextrakt, fritt från främmande tillsatser och skadliga ämnen, bestående hufvudsakligen af maltos och dextrin samt peptone och för öfrigt mer än vanligt koncentreradt, hvilket bidrager till dess oföränderlighet vid förvaring.
- OBS. I medicinska tidskriften »Journal d'Hygiène» (Paris) yttras om maltextrakter, att bland dem intager onekligen O. L. Björkboms i Göteborg främsta rummet.
- OBS. Vid utställningen i London yttrade prisdomarne, att detta maltextrakt var det renaste preparat af detta slag, som de någonsin undersökt.
- OBS. Bland de i Malmö utställda svenska och danska maltextrakt var detta det enda som tillerkändes första priset.
- OBS. Finnes å de flesta apotek i riket. Å platser, där så icke är förhållandet, antagas kommissionärer.
- OBS. Beskrifningar jämte prisuppgift öfversändas portofritt på begäran.
Göteborg. Oscar L. Björkbom.

Fabrik för Förbandsartiklar af alla slag.

Priskuranter öfversändas portofritt på begäran.

Göteborg.

(Nord. A.-B., Göt. 3241x3)

Oscar L. Björkbom.

[1907]

SVARTVIKS Stärkelse,

svenskt fabrikt, gifver linnet, utan att förstöra det, en bländande hvit färg. Till salu hos alla specerihandlande i riket. [1487]

Med 1:sta priset

belönade »Kort handbok i hönsskötsel för Sveriges jordbrukande befolkning» bör hvarje landtbo, som vill bereda sig en betydlig biförtjänst, ega. Boken, hvars pris är 65 öre, expedieras mot postförskott. Rekvisitioner insändas till Fjäderföreningen, Högbergsgatan 32, Stockholm. OBS. Om 10 ex. rekvireras på en gång och betalas kontant, erhållas de för 35 öre pr ex. [2030]

Iduns Uträttningsbyrå

ombesörjer genom fullt kompetenta personer uppköp i alla möjliga branscher gratis åt Iduns abonnenter och för uppdrag åt andra mot en obetydlig ersättning. Alla saker skickas mot efterkraf och få returneras (dock genast) mot fraktkostnaden. Dubbelt porto torde medsändas.

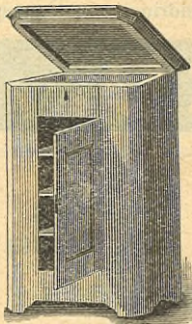
[1949]

Ospitadt Portvin

som någon tid varit slutsåldt, är nu åter inkommet, hvarpå vi fästa våra ärade kunders uppmärksamhet. Priset är som förut 1 kr 50 öre och 2 kr. 50 öre pr but. med 10 procents rabatt vid kontant köp.

Leffler & C:o,
N:r 6 Hötorget.

[1944]

Isskåp,

bästa sorter, ytterst billiga

i
Wilh. Tibblins
Järnaffär,
Drottninggatan 77
Stockholm.

[2081]

Lifräntor.

New-York

Lifförsäkringsbolag, grundadt 1845.
Tillgångar 1 jan. 1890
öfver Kr. 391 millioner.
Deposition i Sverige Rmk 400.000.
Ärlig lifränta för en inbetalning af Kr. 1000.

Ålder sista födelse-dag.	Utan återbetaln. vid döden		Återbetaling af halva kapitalet vid döden.	Ålder sista födelse-dag.
	Newyork	Svenska bolag.		
55	89,35	80,10	64,35	55
65	120,58	106,40	78,66	65
75	162,26	149,20	95,45	75

Hufvudkontor för Sverige:
38 Hamngatan, Stockholm.

[1529]

Skodon,

svenska och välgjorda för herrar, damer och barn. Stort urval af Tofflor, Balskor.

Beställningar och reparationer utföras skyndsamt. — Moderata priser. Roett bemötande.

A. Nordfors,
46 Regeringsgatan 46.

[1694]

Sex för femton!

Till det otroligt billiga priset 2,50 säljer jag, när minst 3/4 dussin tages, en ny sorts hemstickade extra prima Trikotkläder för 3—7 års gossar. Som antagligen ett mycket stort antal beställningar kommer att ingå, förbehåller jag mig 14 dagars leveranstid.

A. Williamson, Vesterlångg. 57, 1 tr.
Stockholm.

[1936]

En liten fin, vacker tikvalp önskas köpa. Uppl. om pris, race m. m. torde insändas till Arbetsmyran, Drottninggatan 57, Sthlm.

[2025]

August Carlsson
Siden- & Manufaktur-Magasin

Svart helsiden Merveilleux från 1: 68 pr meter = 1 kr. pr aln.
Svart helsiden Merveilleux 1:ma från 3 kr. pr mtr = 1: 80 pr aln.
Svart helsiden Faille från 2: 10 pr meter = 1: 25 pr aln.
Svart helsiden Victoria Garantie fr. 6 kr. pr meter = 3: 60 pr aln.
Hvit halvesiden Atlas till brudkläd. fr. 1: 68 pr mtr = 1 kr. pr aln.
Hv. o. crème helsiden Duchesse till brudkl. fr. 6 kr. pr m. = 3: 60 pr aln.
Hv. o. crème helsiden Merveilleux till brudkl. fr. 2: 50 pr m. = 1: 50 pra.
Hv. o. crème helylle Cachemire, dubbel br., fr. 1: 68 pr m. = 1 kr. pr aln.
Kulört helsiden Merveilleux i alla färger fr. 2: 50 pr m. = 1: 50 pr aln.

Rekvitioner från landsorten expedieras pr omgående mot efterkraf. [1871]

50 Vesterlånggatan
61 Drottninggatan

Nya Romaner!
Lämplig
Sommar- och Reslektyr:

Under Afrikas himmel
Historien om en farm i Kaplandet.
Roman af **Ralph Iron.**
Öfvers. Pris 2,75.
»Vi hafva sällan läst en berättelse, som innehållit så mycket mellan sin första sida och sin sista.»
Daily News.

Arfvingen till Ballantrae
Roman af **R. L. Stevenson.**
Öfvers. Pris 2,50.
»Enligt vår åsikt finnes blott få romaner, hvilka i så hög grad närma sig fulländning.»
Times.
HUGO GEBERS FÖRLAG.

»På djupet» säger ord-språket; men de må gå på djupet eller grundit vatten, så kunna de fångas med den utmärkta fiskredskap, jag för i lager. Illustrerad priskurant på begäran.

John Fröberg, Finspong. [2026]

Broby Praktiska Hushållsskola
erbjuder unga, bildade flickor ett angenämt hem i förening med nyttigt verksamhet. Läroämnen: matlagning, med hvad till dess beredning hör, väfnad och alla slags handarbeten. Kursen, ettårig, räknas från 1 juli till den 15 december och från 15 jan. till den 1 juni. Fri läkarevård och fria bad. Pris 75 kr. pr månad. Prospekt sändes på begäran af

Fru Elisabeth Gadd, född Schartan, adress Broby.
Referenser: Prosten A. Lund, Hjärsås; Generalskan Sjöcrona, Kristianstad; Fru Hilda Ehrenborg, Hesselholm; Fru Anna Ståhle, Helsingborg; Fru Clara Ljungqvist, Jönköping; Rektorskan Sigrid Neuman, Ystad; Fru V. Gustafsson, Malmö och Kyrkoherde H. Lindqvist, Broby. [1993]

SKANDINAVISK Allmänna LIFVÄRSÄKRINGS-FÖRENINGEN

Billigaste lifväsäkringsanstalt i Skandinavien.
De försäkrade äro anstaltens ende delegare.

Medlemmar. Tillgångar.
Vid 1887 års slut 813 kr. 9,122: 18.
» 1888 » » 1,203 » 61,151: 69.
» 1889 » » 1,861 » 97,210: 18.
» 1890, 31 Maj, 2,105 » 129,254: 71.
och årlig premiëinkomst » 146,780: 58.

Dessutom har föreningen under tiden betalt alla sina organisations- och förvaltningskostnader samt 76,000 kr. till afidne medlemmars sterbhus. Försäkringar beviljas från 100 kr. till 10,000 kr. å ett lif. Män och kvin-

nor. Flere olika försäkringsätt. Ansökningshandlingar till medlemskap tillhandahållas å hufvudkontoret, 17 Drottninggatan, Stockholm, samt hos föreningens agenter. Driftiga agenter med goda rekommendationer antagas i Stockholm och å de platser i landsorten, där föreningen ännu icke är representerad. Ansökningar ställas till Styrelsen för Skandinaviska Allmänna Lifförsäkringsföreningen i Stockholm. [2032]

Vänner af spetsknyppling!
Knyppeltråd af linne, bomull och silke uti alla förekommande nummer samt Knyppeldynor, Knyppelpinnar, Knyppelnålar och Knyppelmönster expedieras uti större eller mindre poster pr efterkraf till alla platser inom riket. Rabatt vid större köp!
Priskurant på begäran.
P. Alexanderson,
Vadstena.
[1695]

Sparsamma Fruar.
Gammalt ylle och ull emottages dagligen till spånad, väfning af tyger, schalar, filter m. m.
OBS. Hvar och en får sitt ylle tillbaka i form af garn eller väfnader.
OBS. Nedsatt spånadsafgift.
OBS. Ett parti schalar realiseras från 5 kr.
OBS. Ett parti filter realiseras från 5,75.
Telefon 26 53.
Hildur Andersson,
född Sundeman.
12 Klara Norra Kyrkogata 12.
[1861]

Ännu
finnas några få permar kvar till Idun 1889, dels i rödt och guld, dels i blått och guld. Priset är endast **1 kr. 25 öre,** som torde insändas i förskott medels postanvisning eller i sparmärken (ej frimärken!) För porto tillkomma 30 öre.
[1859] **Iduns Expedition.**

A. LAMBERGS KAPPMAGASINER
29 & 44 Vesterlånggatan 29 & 44 STOCKHOLM.
erbjuda största, modernaste sortiment af såväl enklare som eleganta
DAMKAPPOR
till lägsta priser. [1966]

Klädningsstyger
För öfver kostnadsfritt. Rekvitioner gratis. OBS. Medaljongläsar å följande prövevina.
FR. MARCUS
Kongl. Hofleverantör. STOCKHOLM. [1785]

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris — enligt öfverenskommelse mellan Redaktionen och de flesta af Iduns annonsörer

I Barnängens Försäljningsmagasin,

Vesterlånggatan 47, Stockholm,
samt hos hvarje välförsedd detalj-
handlare finnes urval af:

Barnängens Toalett-Tvålar,

såsom Savon Royal, Savon de Bouquet, Savon Opo-
ponax, Savon de Noblesse de Russie m. fl. Syn-
nerligen rekommenderas för sin godhet, dryghet
och billighet: Savon Opoponax i stänger. Vidare

**Barnängens äkta balsamiska
ASEPTINTVÅL,**

den bästa i handeln förekommande tvålsort, be-
redd af allra finaste olja, oumbärlig i hvarje fam-
ilj, i synnerhet där barn finnas, enär Barnän-
gens Aseptintvål med fördelarne hos en god tvål-
förenar vår Balsamiska Amykos-Aseptins fram-
stående egenskaper.

OBS. Barnängens Aseptintvål har genom sina absolut rena ingredienser vunnit Herrar
Läkares odelade bifall.

Barnängens Vinaigre de Toilette, som fullkomligt kan mäta sig med den berömda
från Société Hygiénique i Paris; Barnängens Amykos Tandtinktur, det bästa i handeln
förekommande tandmedel; Barnängens Tandpulver, sammansatt endast af för länderna
välgörande ingredienser och därför erkänt såsom det förnämsta inom sin bransch;
Barnängens Hårkonservator, absolut härläkande och mjällbetriande. Barnängens Sko-
politur, oumbärligt blankningsmedel för damernas skodon. [1669]

Prisbelönta
Svenska Stickmaskiner

Ny patenterad konstruktion.

Lönande o. lämplig verksamhet
bereder sig hvar och en, som köper
en af de nya svenska

Stickmaskinerna.

Utställning: Drottninggatan 40.

Varumärke.

Helsan framför allt!
S.k. Kloka gubbens giktliniment.

Säkraste, pålitligaste och billigaste medel mot
gikt, reumatism, hufvud- och tandvärk, sensträck-
ning, vrickning, magkramp, rygg- och bröstvärk
samt ömkyta. Tusentals personer hafva detta lini-
ment att tacka för återvunnen hälsa. Bör ej sak-
nas i något hem. Pris 1 kr. pr flaska. Vid parti
hög rabatt. Minst 2 flaskor sändas och endast mot
efterkräf. Säljas hos hvarje välförsedd specerihand-
lare. Endast det äkta linimentet är försedt med
vidstående varumärke. Holst & Kni,
[2039] Dalagatan 42, Stockholm.

Gosskläder,

väl gjorda o. af goda tyger, finnas ständigt på lager.

Beställningar utföras med största noggrannhet.

☛ Kläder för nattvårdsynglingar finnas på lager.

Allt till ytterst billiga pris.

CARLHOLM & SÖDERQVIST

2 A Trångsund 2 A.

För Bad- och Sommargäster.

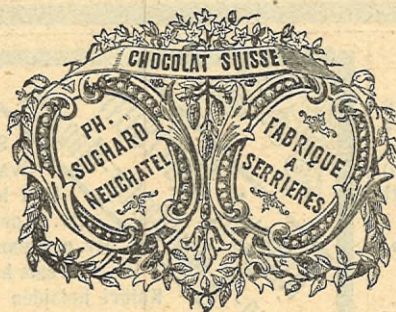
GAEDKE'S CACAO,

damernas favoritdryck, är renast o. helsosammast.

Till salu hos Herrar Specerihandlande. [1888]

SUCHARD.

20 Guld- och Silfvermedaljer. Suchard's Chocolad.

Fabriksmärke.

Erkänt utmärkt kvalitet.
Samtliga Suchard's Chocolader äro
garanterade ren Cacao och socker utan
tillsats.

Suchard's Praliner, Gianduja,
Noisettes, Nougatines och andra
dessertchocolader rekommenderas.

Ärade konsumenter meddelas, att
fordna paket, Pure Pâte, osockrad
chokolad med blå etikett, numera
säljas i kiloförpackning med rödrutigt
omslag, bärande fabriksmärket. Detalj-
priset pr 1/2- och 1/4-kilokaka är 50 öre
och 1 kr. Kvaiteten har ej under-
gått någon förändring. [1842]

SUCHARD.

Tjulander & C:o,

Allm. Tel. 50 89 **Vinhandel,** Allm. Tel. 50 89.

55 Drottninggatan 55,

rekommenderar sitt väl sorterade lager af endast äkta utländska **Viner** och
Spirituosa. Särskildt framhålles: Finare **Champ-Cognac** från de för-
nämsta firmor, flere år här i lagret. **Bordeaux-viner** af välkända firmor,
hvitt Portvin, särdeles omtyckt, **Martinique-** och **Holländska Li-**
körer, många år här lagrade, samt vår välkända **Punsch**, gammal och god,
till flere priser, enligt priskurant, som sändes på begäran. [1759]

Nilsson & Dahlbeck

Lager af

Gosskläder.

STOCKHOLM

38 Regeringsgatan 38
[1699]

Obs! Landsortsboar! Obs!

Att jag från medio juni till medio augusti är bortrest från Stockholm, del-
gifves ärade kunder. Maria Ström, f. Klockhoff. [2015]

Vid **Samuelsbergs** (f. d. Augusta Tolls) **Hushållsskola**

vackert belägen invid Motala, börjar ny kurs den 1 augusti. Undervisning
meddelas i alla inom ett hem förekommande göromål, väfnad och alla slags
handarbeten. Referenser finnas inlagda hos Fredrika Bremer-Förbundet i Stock-
holm och Malmö. Prospekt sändes på begäran.

Samuelsberg, Motala i maj 1890.

M. Möller.

U. Holmberg. [2016]

Alla från vårsäsongen kvarvarande

Snörmakerier

slutsäljas under juni månad med stor rabatt hos

3 TH. KARLSSON & C:o, 3

Regeringsgatan [2034]

Ny, patenterad

STOL

i 3 storlekar.

Lätt, stark, bekväm och praktisk!

Pris: de 2 mindre storl. kr. 2:—
den större storleken » 2:50

K. M. Lundbergs

Bosättningsmagasin, 7 Storkyrkobrinken 7.
[1967]

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris — enligt öfverenskommelse mellan Redaktionen och de festa af Iduns annonsörer.